Wtorek, 4 maja 1937 - Nr. 102
(Pismo wychodzi w dniu datowania).

DZIEŃ BYDGOSKI

10 GR.

10 stron

ILUSTROWANY

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — — — — — — — — —

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Plac Wolności 1. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

Uroczysty akt zjednoczenia Polonii gdańskiej został dokonany

Podpisanie deklaracji konsolidacyjnej przez wszystkie organizacje polskie w Wolnym Mieście

Wielkiej doniosłości i znaczenia dla społeczeństwa polskiego na Ziemi Gdańskiej akt odbył się ostatniej niedzieli w południe w pięknie udekorowanej sali gmachu podyrekcyjnym PKP w Gdańsku, gdzie zebrali się przedstawiciele Gminy Polskiej, Związku Polaków i wszystkich organizacji i towarzystw polskich celem podpisania deklaracji konsolidacyjnej. Ze wzruszeniem oczekiwali wszyscy zebrani momentu podpisania tego dokumentu, stwierdzającego jednolitą wolę zgodnej współpracy dla dobra społeczeństwa polskiego w Wolnym Mieście.

Na uroczyste zebranie przybył Komisarz Generalny RP. w Gdańsku p. min. Marian Chodacki w towarzystwie wydelegowanego specjalnie na tę uroczystą chwilę z Warszawy radcy Ministerstwa Spraw Zagranicznych p. Lechowskiego, oraz radców pp. Perkowskiego i Zalewskiego. Przybycie p. min. Chodackiego powitała orkiestra Związku Polaków odegraniem hymnu narodowego.

Na wstępie p. poseł Budzyński wygłosił następujące przemówienie:

Przemówienie posła Budzyńskiego

Imieniem połączonych zarządów Gminy Polskiej i Związku Polaków witam Pana. Panie Ministrze, witam delegata Min. Spraw Zagr. p. radcę Lechowskiego, jak również licznie zebranych tu przedstawicieli organizacji i gości.

Gdy z końcem grudnia składałem odchodzącemu stąd p. min. Papeemu zapewnienia że dołożę wszelkich starań, by doprowadzić wreszcie do jednej połączonej organizacji politycznej w Wolnym Mieście Gdańsku, by stworzyć jednolity front polski, nie wiedziałem, jak długo jeszcze oczekiwać trzeba będzie na ten niewątpliwie ważny fakt.

Trzy miesiące pracy i wysiłków dały wreszcie rezultat pozytywny. Obie strony wykazały jak najdalej idącą dobrą wolę i chęć połączenia się. Cały szereg trudności natury formalnej wymagał jednak ich przezwyciężenia.

Trudności przezwyciężyliśmy. Mogę z radością stwierdzić, że doszliśmy do pozytywnego wyniku. Dokonaliśmy wielkiej pracy. W pracy tej doznawaliśmy jak najdalej idącej pomocy Komisariatu Generalnego. Za pomoc tę niniejszym składam na ręce Pana Ministra jak najserdeczniejsze podziękowania.

Dziś z pozytywnym wynikiem stajemy wobec Was Panowie. Do Was zwracamy się o potwierdzenie, że zrobiliśmy dobrze. Że stanowisko nasze uznajecie i się z nim solidaryzujecie. Dając aprobatę swoją obiecujecie nam Panowie imieniem swoich organizacji współpracę, współpracę istotną i żywą, tak, jak ją wymaga dzisiejsza sytuacja na terenie Wolnego Miasta Gdańska.

Mając współpracę Waszą zapewnioną, będziemy śmiało mogli pójść naprzód, przezwyciężać trudności, jakie będą piętrzyły się przed nami, i stworzyć organizację tak mocną i zwartą, jak zwarty jest front nam przeciwny.

Sytuacja na terenie Gdańska jest tak poważna, że musimy skupić wszystkie siły nasze, jakie mamy do dyspozycji, by jej sprostać.

Dlatego nie jest do pomyślenia, by ktokolwiek mógł się wyłamać ze stworzonego wspólnie jednolitego frontu, lub nawet stawać na uboczu. Wszystkich wzywamy bez wyjątku do współpracy.

Nasza deklaracja konsolidacyjna zostanie niebawem odczytaną przez wiceprezesa Gminy Polskiej p. posła Lendziona. Proszę Panów byście na niej złożyli podpisy imieniem swoich organizacyj.

Następnie p. poseł Lendzion odczytał następującą deklarację:

TEKST DEKLARACJI

„W rocznicę pamiętnej Konstytucji 3 maja — my, przedstawiciele Organizacyj i Towarzystw polskich Ziemi Gdańskiej, wzorem Ojców naszych, w poczuciu odpowiedzialności przed Narodem Polskim i przyszłymi pokoleniami, oświadczamy uroczyście, że zapominamy o wszystkim, co nas dotychczas dzieliło, podajemy sobie bratnią dłoń do zgody, zespalamy się w jednym obozie polskim.

Witamy z radością połączenie Gminy Polskiej i Związku Polaków. Tak połączone — uznajemy za naczelną polską organizację Ziemi Gdańskiej. Pod jej przewodem będziemy ze wszystkich sił walczyć o świętą naszą sprawę.

Tak nam dopomóż Bóg!

Gdańsk, dnia 3 maja 1937 r."

Huczne oklaski zebranych po odczytaniu powyższej deklaracji świadczyły najlepiej, jak dalece trafiła ona do sumień i serc wszystkich obecnych.

Z kolei nastąpił uroczysty moment podpisania deklaracji, którego dokonali przedstawiciele **przeszło sześćdziesięciu organizacyj i towarzystw polskich na Ziemi Gdańskiej z przedstawicielami Gminy Polskiej i Związku Polaków na czele.**

Minister Chodacki o znaczeniu konsolidacji

Gdy akt ten został spełniony, głos zabrał przedstawiciel Rządu Rzplitej p. minister Chodacki, dając na wstępie wyraz radości z powodu dokonanego dzieła zjednoczenia społeczeństwa polskiego w Wolnym Mieście. P. minister oświadczył, że jest to **najpiękniejszy prezent,** jakim można go było w Gdańsku obdarzyć. Mówca stwierdza dalej doniosłość faktu konsolidacji dla życia Polonii gdańskiej i spełniając miły dla siebie obowiązek, składa serdeczne podziękowania w imieniu Rządu Polskiego tym wszystkim którzy do dzieła zjednoczenia się przyczynili, w szczególności zaś głównym jego orędownikom, pp. posłom Budzyńskiemu i Lendzionowi.

P. minister mówił dalej o znaczeniu konsolidacji w narodzie wskazując na to, że zwartość i jednolitość jest największą jego siłą. To też akt konsolidacji społeczeństwa polskiego w Gdańsku ma wartość olbrzymią, zapewniając mu w przyszłości zgodną pracę dla jednego wspólnego celu — **d.. d.' polskości.**

Trzeba jednak pamiętać, że przez podpisanie deklaracji zaciągnięte zostało zobowiązanie, które musi być wypełnione, że konsolidacja **musi być szeroko wprowadzona w czyn** że musi zespolić wszystkie siły i wydobyć energię dla realizacji szczytnych wskazań, pozostawionych nam w spuściźnie przez naszych przodków. Życzeniem, abyśmy wspólnym frontem kroczyli naprzód zakończył p. minister Chodacki swe piękne przemówienie, przyjęte przez obecnych gorącymi oklaskami.

Przemówienie ks. Komorowskiego

Z kolei zabrał głos ks. prob. Komorowski, który porównał akt konsolidacji Polonii gdańskiej z uchwaleniem wiekopomnej Konstytucji 3 maja, gdyż jak całemu narodowi wówczas, tak i dzisiaj grozi Polonii gdańskiej wielkie niebezpieczeństwo. Utrzymanie i bronienie polskości zjednoczonymi siłami na Ziemi Gdańskiej, to **najszczytniejsze zadanie wszystkich Polaków dobrej woli,** a prywata, niezgoda i pesymizm nie powinny mieć do nich dostępu. Łączyć powinna wszystkich chęć służenia dobrej sprawie w myśl hasła — w jedności siła, a wówczas nikt nie zdoła nas pokonać. Optymizm jak pięknie świecące słońce wiosenne powinien wszystkim przyświecać w nowej erze polskiego życia w Gdańsku. W dniu rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja u stóp ołtarza świątyni Pańskiej wybłagać powinniśmy błogosławieństwo Królowej Korony Polskiej dla owocnej naszej pracy i spełniania naszych obowiązków dla dobra Ojczyzny i społeczeństwa.

Przemómienie swoje zakończył czcigodny kapłan apelem, aby wszyscy wykazali dobre chęci, serdeczną miłość i zgodę.

Słowa ks. Komorowskiego wywarły na zebranych wielkie wrażenie to też i jemu podziękowano gorącymi oklaskami.

Na zakończenie uroczystego posiedzenia p. poseł Budzyński zaznaczył, że akt podpisania deklaracji konsolidacyjnej na zawsze pozostanie w pamięci uczestników, oraz złożył raz jeszcze serdeczne podziękowania wszystkim przybyłym z p. min. Chodackim na czele po czym odśpiewano wspólnie „Boże coś Polskę", a orkiestra Związku Polaków odegrała hymn państwowy.

Polska przedłuża linię lotniczą z Palestyny do Helsinek

Nastąpiła uroczysta inauguracja linii lotniczej Warszawa — Helsinki, dzięki której komunikacja z Palestyny przez Warszawę do Helsinek skraca drogę z krajów bałtyckich na bliski wschód do 2 dni. Widzimy w fotomontażu: na dole dwa polskie samoloty, które przyleciały do Helsinek z członkami delegacji polskiej typu „Douglas" i „Lokheed-Electra". U góry na prawo fiński minister Komunikacji symbolicznym przecięciem wstęgi inauguruje linię lotniczą Helsinki-Warszawa, z prawej strony widoczny przewodniczący delegacji polskiej wicemin. Komunikacji inż. Bobkowski. U góry na lewo tabliczka zawieszona uroczyście na samolocie w Helsinkach z oznaczeniem trasy lotu między Lyddą (Palestyna) a Helsinkami.

Ślub b. króla Edwarda

odbędzie się już w tym tygodniu

Paryż, 2. 5. (PAT). **„Paris Midi" donosi z Wiednia, że książę Windsor opuścił dziś wieczór Saint Wolfgang, udając się do Francji. Do Paryża przybędzie on w poniedziałek po południu, gdzie zatrzyma się kilka godzin, po czym wyjedzie samochodem do zamku De Cande. Małżeństwo ks. Windsor z Wallis Warfield, byłą panią Simpson, odbędzie się — jak zapewniają — w początkach przyszłego tygodnia, najpóźniej w czwartek. Świadkami ślubu będą właściciele zamku De Cande pp. Bedoux.**

Dokoła koronacji angielskiego władcy

Bufet z przekąskami i trunkami w kaplicy katedry

Uroczystości koronacyjne, odbywające się według protokółu, który powstawał w ciągu wieków, są bardzo **długotrwałe i męczące**, przede wszystkim dla świty królewskiej i dla dam dworu. Znaczna część uczestników uroczystości, dopuszczonych do katedry westminsterskiej, będzie tam pozostawała od godz. 9 rano do 3 po poł.

Podczas ostatniej koronacji, która odbyła się w r. 1911, księżniczki i żony lordów, które nie zaopatrzyły się w jedzenie, były **zupełnie wyczerpane pod koniec uroczystości.** To też obecnie w szatach, przygotowanych na koronację, znajdują się **małe kieszonki,** w których można będzie umieścić woreczki lub pudełeczka z jedzeniem lub słodyczami, co ułatwi uczestniczkom uroczystości podtrzymanie wyczerpanych sił i wytrwanie do końca. Zapasy żywności, ukryte w fałdach ciężkich płaszczy i tradycyjnych szat, są spożywane bardzo dyskretnie poza wachlarzami, którymi damy dworu i żony parów zasłaniają swe twarze.

Biografka królowej Elżbiety, **Edith Sitwell,** kilkakrotnie wspomina o zmęczeniu królowej i jej dam dworu. Lord Melbourne, który wszedł do **kaplicy, znajdującej się bezpośrednio poza głównym ołtarzem,** gdzie damy dworu pomagały królowej zmienić okrycia, zgodnie z wymaganiami ceremoniału, **spostrzegł stół pokryty sandwiczami (kanapkami), zastawiony butelkami wina itd.**

„Lord Melbourne — pisze pani Sitwell — wypił szklankę wina, bo był bardzo zmęczony".

Stroje żon książąt krwi będą przypominały suknie królowej. Żony ks. Gloucester i ks. Kentu będą ubrane również w szaty z **purpurowego królewskiego aksamitu,** takiego samego koloru, jak i szaty królowej. W rysunku będą jedna przypominały raczej szaty żon parów Anglii. Tren będzie jednak krótszy, bo nie może przewyższać dwóch łokci. Płaszcze będą również obszyte gronostajem.

Suknie dam dworu zostały jednakże już zlekka **zmodernizowane.** Nie są one tak obfite, jak podczas poprzednich koronacyj. Pod płaszczami będą widoczne suknie wieczorowe z ciężkiej białej krepy satynowanej albo z kremowego jedwabiu. Na suknie te będą włożone czerwone aksamitne tuniki.

Nakrycia głowy ze względu na udział w koronacji królowej będą również, zgodnie z tradycją, składały się **z beretów, na których będą osadzone korony.** Wygląd ich będzie bardzo różny, zależnie od tego, czy będą one spoczywały na głowie księżnej, markizy, wicehrabiny, lub baronowej. Po raz pierwszy podobny strój głowy stał się obowiązujący na uroczystościach koronacyjnych w Anglii za panowania Karola II. w roku 1660.

Centnar jedwabiu, złota i gronostajów

w koronacyjnym stroju królowej Anglii

Wobec zbliżającej się koronacji, wielkie zainteresowanie **wzbudza** nie tylko sama uroczystość, ale i **stroje,** w jakich wystąpią **wszyscy jej uczestnicy, a przede wszystkim** dwie najważniejsze osoby: **król i królowa.**

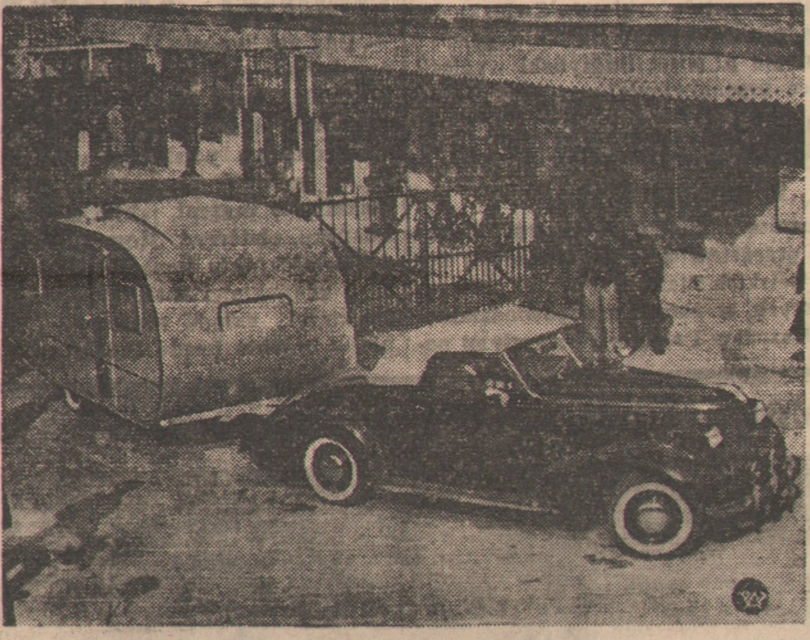
Od ostatniej koronacji minęło już 26 lat. Tradycji stanie się jednak zadość i strój królowej tylko **nieznacznie będzie się różnił od szat,** w jakich występowała podczas uroczystości koronacyjnych w r. **1911** królowa Maria. Różnica będzie polegała przede wszystkim na tym, że szaty królowej Elżbiety będą po raz pierwszy **całkowicie wykonane z surowców i materiałów, wyprodukowanych w Anglii.** Jedwab, z którego jest zrobiona suknia królowej, pochodzi z farmy jedwabniczej w hrabstwie Kent, znajdującej się w Ililingston Castle, jest najwyższego gatunku, specjalnie starannie dobrany, przędza jest wyjątkowej piękności.

Tradycyjna szata koronacyjna królowej Anglii posiada wspaniały **tren, długości 4 łokci** i jest cała **purpurowa.** Płaszcz z trenem okrywa szatę ze **szkarłatnego aksamitu.** Zarówno płaszcz, jak i szata królowej, jest **podbita najpiękniejszymi gronostajami** i ozdobiona **wyhaftowanymi złotem wzorami.** Są to przeważnie stylizowane liście i żołędzie angielskiego dębu. Brzegi szaty i płaszcza są zakończone szlakiem ze **śnieżno - białych gronostajów,** na których w pewnych odstępach jeden od drugiego czernią się **gronostajowe ogony.** Na płaszczu są wyhaftowane prócz tego wzory, wyobrażające **różę Anglii,** oset — herb Szkocji, **szarotkę** irlandzką i **gwiazdę** Indyj. Po samym środku płaszcza widoczny jest **monogram królowej,** ponad którym umieszczono koronę.

Strój koronacyjny królowej jest dosyć skomplikowany, bo pod płaszczem i **szkarłatną tuniką** znajduje się jeszcze **kremowa wieczorowa suknia** z ciężkiego jedwabiu, bardzo bogato wyhaftowana złotem. Suknia ta, jak przewiduje protokół, jest bardzo długa — **dotyka ziemi.** Widoczne są z pod niej jedynie końce **kremowych jedwabnych pantofli,** również wyszywanych złotem.

Szata królowej wraz z trenem jest **tak ciężka,** iż królowa Elżbieta nie mogłaby się w niej swobodnie poruszać, a nawet stać przez czas dłuższy **bez oparcia.** Tren sukni, kiedy królowa będzie powoli posuwała się główną nawą katedry w stronę ołtarza, **będzie niosło 6 dam dworu.** Do katedry królowa wejdzie przez wrota zachodnie, głowę jej będzie nakrywał **beret** z czerwonego aksamitu.

Amerykanin przywiózł dom do Anglii

Znany milioner amerykański Cornelius Vanderbilt, który jako sprawozdawca kilku pism amerykańskich przybył do Anglii na uroczystości koronacyjne a po tym na ślub ks. Windsoru, podróżuje w oryginalny sposów, wioząc za swym samochodem luksusowo urządzony domek na kółkach, w którym mieszka. Dom ten posiada nawet łazienkę.

Tragiczna śmierć żeglarza w Grudziądzu

Wczoraj w godzinach popołudniowych wypłynęło na Wisłę na żaglówce czterech wioślarzy tutejszego klubu wioślarskiego. W pewnej chwili, kiedy żaglówka znajdowała się na środku Wisły, podmuch wiatru wywrócił łódź, przy czym wszyscy pasażerowie żaglówki wpadli do wody, trzech z nich udało się uratować, natomiast 26-letni Zenon Rogalski, urzędnik Sądu Okręgowego w Grudziądzu utonął. W zamieszaniu w chwili katastrofy ratując siebie, wioślarze zapomnieli o żaglówce, którą fale poniosły w kierunku Tczewa. Pomimo poszukiwań zwłok tragicznie zmarłego nie udało się wyłowić jak również nie odnaleziono łodzi.

Pasażer wypadł z samolotu

Londyn, 3. 5. (PAT). Z samolotu lecącego na wysokości 600 mtr. wypadł aptekarz z Dalston w hrabstwie Essex, ponosząc śmierć na miejscu. Pilot spostrzegł zniknięcie pasażera dopiero po wylądowaniu.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY

Najcieplej w Toruniu

W dniu 3 maja pogoda w Polsce kształtowała się pod wpływem obszaru wysokiego ciśnienia, którego środek ogarniał państwa bałtyckie. Po południowej stronie tego ośrodka napływały ze wschodu nad Polską suche masy powietrza skontynentalizowanego, wskutek czego w całym kraju panowała pogoda słoneczna i ciepła. Temperaturę o godz. 14-ej notowano: 15 w Gdyni, 16 w Wilnie i Zakopanem, 18 w Suwałkach, 19 w Grodnie, Pińsku, Lwowie, Tarnopolu i Krakowie, 20 w Katowicach, Łucku i Brześciu n. Bugiem, 21 w Warszawie, Kielcach i Lublinie, 22 w Toruniu, Poznaniu i Łodzi, a 23 w Kaliszu.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 4 b. m.: Pogoda słoneczna i ciepła przy słabych wiatrach z kierunków wschodnich. W dzielnicach południowych skłonność do burz.

Strajk w Hollywood

Hollywood, 3. 5. (PAT). Strajk w studiach filmowych znowu rozszerzył się wczoraj wieczorem, gdyż do 4 strajkujących już związków zawodowych, przyłączyło się 6 nowych. Są to związki inżynierów, charakteryzatorów, garderobianych, kucharzy, maszynistów i spawacze, reprezentujący 6.000 pracowników. W dniu jutrzejszym należy oczekiwać zamknięcia 9 wielkich studziów filmowych. Placówki strajkujące trzymające straż przed studiami, wycofały się, ażeby umożliwić delegatom związków zawodowych aktorów narady z dyrekcjami. Narady te mają się odbyć we środę wieczorem. Od wyniku ich zależeć będzie, czy aktorzy solidaryzować się będą ze strajkującymi.

Tragedia powstańców zamkniętych w klasztorze

Andujar, 3. 5. (PAT). Korespondent Havasa podaje, iż oddziały rządowe, które zajęły klasztor w Caseba otoczyły opieką znajdujących się tam powstańców. Kapitan Cortes, dowódca powstańców, raniony kulą karabinową w czasie wkraczania oddziałów rządowych został oddany natychmiast pod opiekę lekarzy, przybyłych z Andujar. Szczególnie troskliwie zaopiekowano się kobietami i dziećmi. Jeńcy i rodziny ich skierowani zostali do Andujaru, skąd wysłani zostaną do Walencji. W czasie ostatecznego ataku na kaplicę Najświętszej Marii Panny de la Caseba, zabitych zostało około 20 powstańców, 40 zaś zginęło w poprzednich atakach. Uciekło w czasie ostatniego ataku również około 20, a kilku przeszło na stronę wojsk rządowych. Oblężeni żyli od 9 miesięcy w opłakanych warunkach. Znaleziono pewną ilość żywności, co dowodzi, że przyczyną poddania się był nie tylko głód. W okresie oblężenia urodziło się 22 dzieci. Żołnierze oddziałów rządowych nie znaleźli dotychczas słynnego posągu Matki Boskiej de la Cabesa, który powstańcy zapewne schowali. Kaplica, w której znajdowała się statua bardzo ucierpiała, gdyż samoloty powstańcze zrzuciły na nią przez omyłkę dwie ogromne torpedy. Wśród znalezionych dokumentów znajdowała się depesza gen. Queipo de Liano, obiecująca wysłanie kolumny wojsk powstańczych dla uwolnienia oblężonych.

Protest przeciw ewakuacji

Londyn, 3. 5. (PAT). Dzienniki donoszą, iż rząd powstańczy zaprotestował w ambasadzie brytyjskiej w Hendaye przeciwko dezycji rządu Wielkiej Brytanii przyjścia z pomocą w ewakuacji kobiet i dzieci z Bil[illegible]. Jak podaje Reuter, protest ten przeciwko akcji wybitnie humanitarnej wywołał niemiłe zdziwienie w Foreign Office.

O. R. P. „Wilia" z 60 azylantami hiszpańskimi w Gdyni

Wczoraj, w poniedziałek zawinął do Gdyni ORP. „Wilia", przywożąc na pokładzie 60 obywateli hiszpańskich, którzy znaleźli swego czasu schronienie w poselstwie polskim w Madrycie. ORP. „Wilia" odpłynął z Walencji 29 kwietnia po zabraniu na pokład wymienionych osób. Ewakuacja azylantów hiszpańskich została dokonana stosownie do wytycznych, ustalonych na ostatniej sesji Ligi Narodów. Władze hiszpańskie w Walencji, udzielając pozwolenia na ewakuację postawiły za warunek, aby azylanci przewiezieni zostali do Polski.

Trzeci Maj w stolicy

Warszawa 3. 5. (PAT). Dzisiaj w dniu święta narodowego 3 maja stolica przybrała odświętny wygląd. Na gmachach publicznych i na domach wywieszono flagi o barwach państwowych. Balkony i witryny sklepów przybrano dywanami i zielenią, na tle których widniały portrety Prezydenta R. P., Marszałka Józefa Piłsudskiego i Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza.

W godzinach rannych w świątyniach wszystkich wyznań zostały odprawione uroczyste nabożeństwa.

O godz. 10 rano w katedrze św. Jana zostało odprawione uroczyste nabożeństwo, które celebrował w asyście duchowieństwa ks. arcybiskup Gall.

Na nabożeństwo przybył Pan Prezydent RP, członkowie rządu z p. premierem gen. Sławoj Składkowskim, marszałek Senatu Prystor.

Kulminacyjnym punktem uroczystości, była rewia wojska, policji i oddziałów pw na placu Józefa Piłsudskiego.

Obok pomnika ks. Józefa Poniatowskiego wybudowano specjalne trybuny dla członków Rządu, przedstawicieli Senatu i Sejmu, korpusu dyplomatycznego, samorządu, delegacji, organizacji społecznych oraz dla publiczności.

Na placu rewii ustawiono liczne maszty, przybrane stylizowanymi orłami. Oddziały wojskowe, zdążające na plac Józefa Piłsudskiego witane były serdecznie przez tłumy publiczności, zgromadzone na chodnikach.

Oddziały ustawiły się w kilku rzutach frontem do grobu Nieznanego Żołnierza.

Na chodniku przed Sztabem Głównym ustawiły się poczty sztandarowe, stowarzyszeń związków i cechów. Trybuny zajęła tłumnie publiczność, wśród której zwracała uwagę wycieczka nauczycieli oraz młodzieży szkolnej z Bułgarii. O godz. 10.30 przeglądu oddziałów dokonał dowódca OK gen. Trojanowski. Po skończonym nabożeństwie poczęli przybywać na plac Józefa Piłsudskiego członkowie Rządu. O godz. 11 przybył na plac rewii p. minister spraw wojskowych gen. T. Kasprzycki — reprezentujący p. Marszałka Śmigłego Rydza. Po dokonaniu przy dźwiękach hymnu narodowego przeglądu oddziałów p. minister gen. Kasprzycki udał się na prawe skrzydło pierwszego rzutu oddziałów, oczekując na przybycie P. Prezydenta Rzplitej.

O godz. 11,15 witany hymnem narodowym, przybył P. Prezydent Rzplitej w otoczeniu świty.

Rozpoczęła się defilada. Jako pierwsze maszerowały oddziały szkół podchorążych. dalej batalion stołeczny pułku piechoty garnizonu warszawskiego, artyleria i kawaleria. Po oddziałach wojskowych przedefilowały oddziały policji pieszej i konnej.

Po skończonej rewii P. Prezydent RP. żegnany hymnem narodowym udał się na Zamek.

Znany obraz Jana Styki o aktualnym motywie „Polonia".

Chemicy u P. Prezydenta R. P.

Warszawa, 3. 5. (PAT). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dnia 3 bm. na zamku królewskim uczestników pierwszego ogólnopolskiego zjazdu inżynierów chemików R. P.

Po referacie fachowym inż. Włodzimierza Bobrownickiego p. t. „Aktualne zagadnienia produkcji kwasu azotowego", inż. Błażej Roga zreferował Panu Prezydentowi przebieg dotychczasowych prac zjazdu, po czym p. wicepremier inż. Kwiatkowski wygłosił dłuższe przemówienie. Po zamknięciu posiedzenia Pan Prezydent R. P. zatrzymał uczestników zjazdu na herbacie.

16 rocznica powstania górnośląsk.

Katowice 3. 5. (PAT). W niedzielę dn. 2 maja b. r. w późnych godzinach wieczornych na pl. Marszałka Piłsudskiego w Katowicach odbyła się tradycyjna manifestacja powstańcza z okazji 16. rocznicy wybuchu trzeciego powstania górnośląskiego.

O godz. 22.30 na rynku ustawiły się oddziały powstańców i młodzieży powstańczej. Rozpalono ognisko, po czym p. wojewoda dr. Grażyński wygłosił do zebranych dłuższe przemówienie, w którym nawiązując do przemówienia Marszałka Śmigłego Rydza, wygłoszonego w ubiegłym roku z okazji uroczystości 15-lecia powstania, nawoływał do konsolidacji pod hasłem pracy dla Polski.

Po przemówieniu odegrano hymn narodowy, po czym zebrani udali się w pochodzie na plac Wolności, gdzie złożono wieniec na płycie śląskiego powstańca. Uroczystość zakończyła się defiladą.

Z Obozu Zjednoczenia Narodowego

Powołanie sekcyj i oddziałów O. Z. N.

Zgodnie z czasowym regulaminem organizacji miejskiej Obozu Zjednoczenia Narodowego, — jak się dowiaduje „Gazeta Polska" — prezydia okręgów i oddziałów organizacji miejskiej przystąpią w najbliższym czasie do powoływania sekcyj i zespołów.

Sekcje mają być pomocniczymi organami pracy prezydiów. Uchwały i wnioski sekcyj będą nabierały mocy obowiązującej dopiero w postaci postanowień prezydiów. Ilość i charakter powoływanych do życia sekcyj będzie uwarunkowana istotnymi potrzbami. W centrali zostały powołane do życia następujące sekcje: polityczna, gospodarcza, społeczna, pracy, wolnych zawodów i kulturalno - oświatowa. Na czele poszczególnych sekcyj przy oddziałach będzie stał jeden z członków prezydium okręgu, lub oddziału.

Dla wykonania konkretnych prac prezydium oddziałów powołuje z pośród członków OZN. — zespół. Zespół OZN. jest grupą ludzi, wyznających poglądy, zawarte w deklaracji ideowo - politycznej OZN., i realizujących wspólnym wysiłkiem cel, dla którego zespół został powołany. Zespół jest więc niejako funkcją sekcji i ma za zadanie wprowadzenie w czyn planów, opracowanych przez sekcję. Zespół obejmuje nie więcej niż 20-tu członków. Kontrolę prac sekcji i zespołów wykonuje prezydium oddziału.

Nad grupą zespołów czuwa z ramienia prezydium wyznaczony członek prezydium, odpowiedzialny za pracę swojej grupy, jej dyspozycyjność i wartość ideową. Na jego wniosek prezydium powołuje zespoły pracy realizacyjnej, mianuje i odwołuje kierowników zespołów.

Zjazd okregowej organizacji wiejskiej w Białymstoku

W dniu 9-tym maja odbędzie się w Białymstoku 1-szy zjazd okręgowy organizacji wiejskiej O. Z. N. na okręg białostocki.

Zjazdowi będzie przewodniczył prezes okręgu białostockiego organizacji wiejskiej O. Z. N. pos. Michał Łazarski.

Mniej niż zawsze pątników z Gdańska na Kalwarii Kaszubskiej

Wczoraj odbył się w Wejherowie według parowiekowej tradycji odpust, na który rokrocznie przybywa kompania z terenu Wolnego Miasta, specjalnie zaś z Oliwy. W roku bieżącym ilość pątników była **wyjątkowo mała i wynosiła wszystkiego 270 osób.**

Kompanię, która przybyła do Wejherowa wczoraj powitała miejscowa procesja. Obchód na Kalwarii wejherowskiej trwał około 5 godzin. Oliwska procesja obeszła w tym czasie wszystkie 25 kaplic, rozłożonych na przestrzeni około 7 klm. na wzgórzach około Wejherowa. W godzinach popołudniowych kompania wyruszyła ze sztandarami z powrotem do Oliwy.

26.596 świadectw przemysłowych wykupiono w marcu rb.

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego w marcu rb. wykupiono na terenie całej Polski ogółem 26.596 świadectw przemysłowych, z czego 15.722 świadectw przypada na przedsiębiorstwa handlowe, oraz 10.874 na przedsiębiorstwa przemysłowe. W porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego liczba wykupionych świadectw wykazuje zmniejszenie o 1.075.

Ministerstwo Skarbu czuwa nad oszczędną gospodarką administracji

Nie będzie przyjęć nowych pracowników poza etatami

W nowym roku budżetowym, rozpoczętym dnia 11 kwietnia, rząd zamierza w dalszym ciągu prowadzić energiczną akcję utrzymania równowagi budżetowej. Wyrazem tej tendencji jest wydany ostatnio okólnik ministra skarbu, podkreślający konieczność utrzymania w mocy szeregu dotychczasowych zarządzeń, zmierzających do prowadzenia oszczędnej gospodarki, które przyczyniły się w poważnym stopniu do osiągnięcia pierwszej równowagi budżetowej od czasu kryzysu.

W bieżącym roku budżetowym stosowany będzie po raz pierwszy **nowy przepis, ograniczający możność zwiększenia liczby funkcjonariuszów administracji cywilnej** w myśl art. 7 ustawy skarbowej. Przepis ten postanawia, że liczba funkcjonariuszów zatrudnionych w administracji cywilnej nie może w obrębie każdej części, tak w liczbie ogólnej jak i poszczególnych grupach uposażenia przekraczać **ilości etatów osobowych,** ustalonych w załączonym do ustawy skarbowej wykazie.

Ostatnio Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że pod pojęcie „funkcjonariuszów" podpadają **wszyscy pracownicy,** którzy w organach administracji cywilnej spełniają czynności służbowe na podstawie umowy o pracę (pracownicy kontraktowi i ryczałtowi) nominacji prowizorycznej lub stałej.

Natomiast przepis ten nie obejmuje między innymi **profesorów, pomocniczych sił naukowych w państwowych szkołach akademickich i nauczycieli szkół ogólnokształcących zawodowych i artystycznych pracowników** przedsiębiorstw państwowych oraz **pracowników dziennie płatnych**, zatrudnionych czasowo.

Sztafety kolarskie harcerzy z Pomorza złożyły hołd Panu Prezydentowi R. P.

Związek Harcerstwa Polskiego złożył w dniu 3 maja hołd Wysokiemu Swemu Protektorowi — Panu Prezydentowi R. P.

Z terenów Chorągwi harcerskich w całej Polsce wyruszyły w dniach 1 i 2 maja do Warszawy sztafety kolarskie — 7-ma trasami, z adresami hołdowniczymi od Kół Przyjaciół Harcerzy, drużyn harcerskich i gromad zuchowych.

Z północnych krańców Pomorza — począwszy od Helu przez Puck — Gdynię — Gdańsk — Kartuzy — Kościerzynę — Chojnice — Sępólno — Świecie — Chełmno, Chełmżę ciągnęła się pierwsza trasa, którą przejechały patrole sztafet do Torunia.

Adresy hołdownicze Chorągwi harcerskiej Wielkopolskiej przyjęła sztafeta naszej Chorągwi w Toruniu i oddała je w Aleksandrowie sztafecie Chorągwi Mazowieckiej, która udała się bezpośrednio do Warszawy.

Uroczyste wręczenie adresów hołdowniczych odbyło się w dniu 3 Maja o godz. 15. na Zamku Królewskim w Warszawie, gdzie w obecności dwóch reprezentacyjnych drużyn harcerskich i delegacji sztafet kolarskich poszczególnych Chorągwi Naczelnik Harcerzy wręczył je Panu Prezydentowi R. P.

Kredyt siewny dla rolnictwa pomorskiego

Na skutek starań Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego i Pomorskiej Izby Rolniczej, popartych przez p. Wojewodę Pomorskiego, minister Rolnictwa i Reform Rolnych przyznał dalszy ulgowy kredyt, siewny dla rolnictwa pomorskiego w wysokości 150000 złotych, z czego 100.000 zł. przeznaczone zostało jako 3 proc. kredyt dla gospodarstw poszkodowanych przez wymarznięcie ozimin, zaś 50.000 zł. dla drobnych rolników wyjątkowo poszkodowanych w ubiegłym roku gospodarczym klęskami żywiołowymi.

Różnicę w oprocentowaniu kredytu ulgowego pokryje Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych.

Dotychczas udzielona rolnictwu pomorskiemu pomoc siewna przedstawia się zatem jak następuje:

1) kredyt normalny rozprowadzony przez Państw. Bank Rolny (Oddział w Grudziądzu i Gdyni) wyniósł 970,000 zł.

2) kredyt ulgowy 3 proc. wyniósł 450.000 zł.,

3) kredyt ulgowy dla osadnictwa wyniósł 145.000 zł.,

4) kredyt bezprocentowy na zakup ziemniaków rakoodpornych 70,000 zł.,

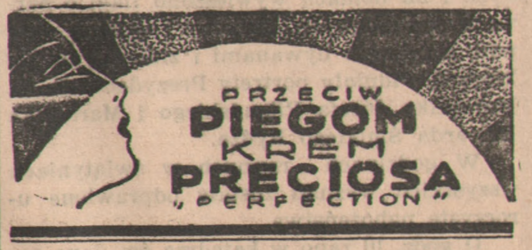
5) zasiłek bezzwrotny dla rolników najbiedniejszych 10,000 zł.

Łączna przeto kwota przyznanych kredytów wynosi: 1.635,000 złotych.

Akcja przyznania dla rolnictwa pomorskiego ulg w spłacie bieżących zobowiązań, ulg kolejowych i ulg w spłacie zaległych świadczeń socjalnych jest w toku załatwiania przez zainteresowane ministerstwa.

Sport i Kultura Fizyczna

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Pomorskie Igrzyska Sportowe w Toruniu

Wspaniała rewia sportowców pomorskich

Otwarcie Igrzysk przez Pana Wojewodę Pomorskiego Władysława Raczkiewicza

W sobotę dnia 1 maja rozpoczęły się w Toruniu wielkie Pomorskie Igrzyska Sportowe, które trwały przez 3 dni. W Igrzyskach tych brało udział 1100 zawodniczek i zawodników z całego Pomorza. Walczono o palmę pierwszeństwa na boisku miejskim, na stadionie wojskowym, w Ogródkach Jordanowskich na strzelnicy i na Poligonie.

Uroczyste otwarcie Igrzysk nastąpiło przy pięknej pogodzie wiosennej w myśl programu punktualnie o godz. 10-tej w ogródkach Jordanowskich gdzie rozpoczęły się zawody w siatkówkę żeńską i męską. Uroczystość tę zaszczycili swą obecnością przedstawiciele władz, wojska i społeczeństwa: pp. Wojewoda Władysław Raczkiewicz, dowódca okręgu Korpusu Nr. 8 gen. Thommee, prezydent miasta Raszeja i inni.

Przedstawicieli władz powitał zdając raport p. Wojewodzie kierownik igrzysk p. ppłk. Klementowski. W imieniu zawodniczek raport zdała kier. zawodów w siatkówkę p. Kijanówna, w imieniu zawodników p. Żwirek Władysław i w imieniu wydz. spraw sędziowskich p. Boldt Józef.

Po tym powitaniu przemówił p. Wojewoda Raczkiewicz, wyrażając radość z możności uczestniczenia w tak wielkim święcie wychowania fizycznego.

P. Wojewoda zaapelował do zawodniczek i zawodników o wykazanie siły fizycznej w szlachetnej walce na boisku, by przekonać ogół społeczeństwa, że Pomorze przoduje nad innymi dzielnicami w dziedzinie kultury fizycznej.

Bezpośrednio po przemówieniu p. Wojewody — przy dźwiękach fanfar wciągnięto na maszt sztandar narodowy — co oznaczyło oficjalne otwarcie zawodów.

Na zakończenie tej uroczystości zawodnicy i zebrana publiczność wzniosła okrzyk na cześć p. Wojewody. W chwilę później na boisko wybiegły zespoły żeńskie i męskie siatkówki rozpoczynając pierwsze rozgrywki, poczem dostojni goście udali się na strzelnicę na Rudak, gdzie p. Wojewoda Raczkiewicz dokonał otwarcia zawodów strzeleckich.

Szczegółowe sprawozdania z przebiegu Pomorskich Igrzysk Sportowych podaliśmy w nadzwyczajnych dodatkach sportowych które ukazały się bogato ilustrowane w dniu 2 i 3 maja br.

Poniżej podajemy wyniki Igrzysk Sportowych.

Wyniki lekkoatletyczne mężczyzn miast wydzielonych.

Bieg 100 m.: 1) Dunecki Toruń 11,5 sek. 2) Rietzki Toruń 11.6 sek.; 3) Błażejewski Inowrocław 11,9 sek.

Rzut kulą: 1) Krueger Toruń 12,31 m.; 2) Ratajczak Gdynia; 3) Rolewski Toruń.

Skok wdal: 1) Drzycimski Toruń 1,70 m.; 2) Ramlau Toruń 1,65 m; 3) Nadrajkowski, Inowrocław 1,55 m.

Bieg 800 m.: 1) Pawlak Gdynia 2,09 min.; 2) Zawielak Gdynia (20 m. za zwycięzcą); 3) Gołębiewski Inowrocław.

Rzut dyskiem: 1) Drzycimski Florian Toruń 37,30; 2) Czylok Franciszek Gdynia 34,47; 3) Krueger Franc. Toruń 33,91.

Skok wdal: 1) miejsce Dunecki Toruń 6,43 m.; 2) Kurtz Toruń 6,36; 3) Dubiat Gdynia 6 m.

Sztafeta 4 razy 100: 1) Toruń w składzie Kurtz. Błaszkiewicz, Rietzke i Dunecki w czasie 46,5 sek;

2) Gdynia w składzie: Skwiercz, Radtke, Sitarz i Pawlak 20 m. za Toruniem;

3) Inowrocław w składzie Błażejewski, Kozłowski, Tuszyński i Krajewski 10 mtr. za Gdynią.

Przedstawiciele władz i wojska z p. Wojewodą Władysławem Raczkiewiczem i dowódcą O. K. VIII p. gen. Thommee na czele w chwili uroczystego otwarcia Pomorskich Igrzysk Sportowych

Wyniki zawodów lekkoatletycznych pań powiatów:

Bieg 60 m.: 1) Ossowska Agnieszka Chojnice, czas 8,8; 2) Łuczakówna Halina Chojnice czas 9; 3) Świtajska Stan., Toruń, 9,1.

Rzut kulą: 1) Donarska Gertruda, Wąbrzeźno 9,04; 2) Łączna Maria. Szubin 7,70,5; 3) Ellasówna Maria, Chojnice 7,66.

Skok wdal: Donarska Gertruda, Wąbrzeźno 4,48; 2) Osowska Agnieszka Chojnice 4,21 3) Drozdowska Józefa Rypin 4,05.

Bieg 4 razy 75: 1) Chojnice w składzie: Łuczakówna Halina, Ossowska Agn., Basińska Stefania, Beszterdówna Czesława, czas 45,2; 2) Lubawa 46.2; 3) Świecie 47,4.

Ogólna punktacja: 1) Lubawa; 2) Chojnice; 3) Tuchola.

Wyniki zawodów lekkoatletycznych pań miast:

Bieg 60 m.: 1) Książkiewiczówna Toruń — 8 s.; 2) Staruszkiewiczówna Zofia Grudziądz 8,2; 3) Gawrońska Jadwiga Grudziądz 9,3;

Rzut kulą: 1) Gackowska Klara Grudziądz 10,21; 2) Stawska Maria Toruń 9,23; 3) Lewandowska Elżbieta Toruń 9,00½;

Skok wdal: 1) Książkiewiczówna Toruń 4,80; 2) Wiśniewska Małg. Grudziądz 4,54; 3) Stawska Maria Toruń 4,49.

Bieg 4 razy 75 m.: 1) Toruń: Książkiewiczówna C., Stawska Maria, Lewandowska Elżb., Wiśniewska Leok. czas 41 s.; 2) Grudziądz; 3) Gdynia.

Ogólna punktacja: 1) Toruń 87 p.. 2) Grudziądz 83 p., 3) Gdynia 63 pkt.

„Pan w cywilu" (dowódca OK. VIII. gen. Thommee) na linii frontowej.

Wyniki z zawodów lekkoatletycznych męsk. powiatów:

Bieg 100 m.: 1) Lisiecki Konrad, Żnin — 11,8; 2) Jurek Zdzisław, Nieszawa 11,9; 3) Krupiński Kazimierz, Wąbrzeźno 12.

Bieg 800 m.: 1) Reszczyński Józef, Chojnice 2:07.4; 2) Kreft Franciszek, Starogard 2:07,5; 3) Bieliński Julian Chełmno 2:07,6.

Bieg rozstawny 4 razy 100 mtr.: 1) Chełmno w składzie: Alvensleben, Schulwic, Bieliński i Kwast czas 48,9; 2) Wyrzysk 49,1; 3) Lubawa 49,1.

Skok wdal: 1) Gierszewski Franciszek, Chojnice 6,11; 2) Beker Jerzy Starogard 6,11; 3) Siewkowski Zdzisław Mogilno 6,03.

Skok wzwyż: 1) Gruszka Alfred Świecie 1,60 (w rozgrywce 1,65); 2) Oszwałdowski Joachim Chojnice 1,60; 3) Sucheński Jan Brodnica 1,60.

Pchnięcie kulą: 1) Kuczma Wład. Chojnice 11.50; 2) Jaworski Ludw. Lipno 10,70; 3) Lancberg Antoni Lubawa 10,58.

Rzut dyskiem: 1) Szulwic Bronisław Chełmno 35,82; 2) Rumler Paweł Świecie 34,36; 3) Muszyński Jul. Wągrowiec 33,31.

Punktacja ogólna po 7 konkurencjach: 1) Chełmno 609 pkt.; 2) Chojnice 598 pkt.; 3) Starogard 551 pkt.

Wyniki zawodów strzeleckich

Przedpoborowi z powiatu: 1) Tuchola 450 pkt.; 2) Żnin 434 pkt.; 3) Tczew 426 pkt.

Przedpoborowi z miasta: 1) Grudziądz 540 pkt; 2) Toruń 519 pkt.; 3) Włocławek 280.

II grupa B kobiety — powiatu: 1) Szubin 249 pkt.; 2) Świecie 247 p.; 3) Kościerzyna 186 pkt.

Przedpoborowi z miasta: 1) Grudziądz 276 p., 2) Bydgoszcz 267 p.; 3) Toruń 262 p.

Rezerwiści z powiatu: 1) Starogard 493; 2) Chojnice 435 p.; 3) Lubawa 431 p.

Rezerwiści z miasta: 1) Gdynia 574 p., 2) Toruń 475 p.; 3) Grudziądz 445 p.

Otwarcie igrzysk w Ogródkach Jordanowskich.

Flaga narodowa na maszt!

Przegląd zawodniczek siatkówki przed otwarciem. Na pierwszym planie zawodniczki Torunia (W. K. S. Gryf).

Klasyfikacja indywidualna 3 najlepszych

Przedpoborowi z powiatu: 1) Graffe Henryk Tuchola 181 pkt.; 2) Mokrzyński Stan., Tczew 174 pkt., 3) Dudek Czesław Żnin 170 p.

Kobiety z powiatu: 1) Klainiderówna I., Kościerzyna 76 pkt; 2) Kucharska J., Świecie 76 pkt; 3) Namysłowska M., Szubin 74 p.

Rezerwiści z powiatu: 1) Czarniecki Jan Żnin 144 pkt., 2) Szczeblewski Hugo., Starogard 133 p., 3) Wójtowicz Jan Starogard 117.

Przedpoborowi z miast: 1) Porębski Wit. Grudziądz 209 pkt, 2) Łuczak Tad., Grudziądz 182 pkt., 3) Billewicz Tad., Toruń 180 pkt.

Kobiety z miasta: 1) Garyantes Wł., Toruń 83 pkt, 2) Hołówkówna Pel., Bydgoszcz 78 pkt., 3) Stefaniakówna H., Bydgoszcz 76 p.

Rezerwiści z miasta: 1) Bereźnicki Zyg. Gdynia 130 pkt., 2) Wilczak Józef Toruń 128 pkt., 3) Wojnarski Bron.. Toruń 126 pkt.

Wyniki wieloboju wojsk. dla przedpobor.: z powiatu:

1) Lubawa 320 pkt., 2) Tczew 306 pkt., 3) Sępólno 302 pkt.

Miasta wydzielone:

1) Grudziądz 333 pkt., 2) Toruń 310 pkt., 3) Bydgoszcz 277 pkt.

Wyniki wieloboju wojsk. dla rezerwistów: z powiatu:

1) Sępólno 334 pkt., 2) Tczew 325 pkt., 3) Świecie 306 pkt.

Miasta wydzielone:

1) Bydgoszcz 277 pkt., 2) Grudziądz 263 p., 3) Toruń 254 pkt.

Polak zwycięzcą w Berlinie

Sensacyjny sukces Fiałki w biegu „na przełaj" w Berlinie

Berlin, 2. 5. (PAT). W niedzielę odbył się w Berlinie międzynarodowy bieg przez Berlin (Quer durch Berlin") na dystansie 25 kilometrów. Zawody odbyły się w dwóch konkurencjach: biegu i chodzie. Wzdłuż trasy zebrało się przeszło sto tysięcy widzów. [illegible] wielkim zainteresowaniem śledzili przebieg walki na trasie.

W biegu wielki sukces odniósł Polak Fiałka z Krakowa, który zajął pierwsze miejsce bijąc wszystkich zawodników zagranicznych i elitę biegaczy niemieckich. Fiałka przebył dystans 25 klm. w [illegible] dobrym czasie 1:26:37,2 bijąc prawie o 2 minuty Anglika Sulivana. Pierwszy Niemiec Eugen Bertsch zajął trzecie miejsce.

W chodzie zwyciężył bezapelacyjnie mistrz olimpijski Anglik Arnold Whitlock w czasie 2:02:14 przed Niemcem Bleiweissem.

Uroczyste zakończenie Pomorskich Igrzysk Sportowych

Biegi narodowe w Toruniu zgromadziły 120 zawodników

W dniu 3 maja br. o godz. 10-tej na placu Rewii po uroczystym nabożeństwie polowym, na którym byli obecni pp. wojewoda pomorski Raczkiewicz, dowódca Okręgu Korpusu Nr. VIII. gen. Thommee oraz przedstawiciele władz i społeczeństwa, odbyła się wspaniała defilada wojska i zawodników, którzy brali udział w Pomorskich Igrzyskach Sportowych oraz stowarzyszeń. Po defiladzie p. wojewoda Raczkiewicz przemawiał do zgromadzonych zawodników, składając serdeczne życzenia zwycięzcom, po czym nastąpiło rozdanie dyplomów.

Po rozdaniu dyplomów odbyły się biegi narodowe na przełaj w czterech kategoriach.

O godz. 12-tej wystartowały do biegu na dystansie 1000 metrów kobiety. Po dość ciekawej walce niespodziewanie pierwsze miejsce zdobyła **Hinzówna Janina** z powiatu lubawskiego w czasie 4,26 min. Zawodniczka ta startowała po raz pierwszy w tak poważnej konkurencji i bieg ukończyła w dobrej formie. Hinzówna wyprzedziła Donarską z Wąbrzeźna o jakieś 30 metrów.

Wyniki przedstawiają się następująco:

1. m. Hinzówna — Lubawa — czas 4,26 min.
2. m. Donarska — Wąbrzeźno — czas 4,36 min.
3. m. Stawska — Toruń — 4.42 min.
4. m. Łapińska — Szubin — czas 5 min.
5. m. Lorochówna — Tuchola.
6. m. Gruchotówna — Toruń-Miasto.
7. m. Woźniewska — Tuchola.

BIEG 2 KM. DLA JUNIORÓW WYGRYWA ANDRUSZKIEWICZ Z TORUNIA.

Bieg na 2 km. dla juniorów odbył się po starcie kobiet. Młodzicy w liczbie 38-miu wybiegli z placu Rewii w kierunku straży pożarnej. Ze strony publiczności największym powodzeniem cieszyły się biegi juniorów i bieg na 5 km. dla członków organizacyj w. f. i p. w. gdyż wzdłuż całej trasy biegu zgromadziła się publiczność. Pierwszy wpadł na metę zupełnie nieoczekiwanie młody zawodnik toruńskiego Sokoła Andruszkiewicz w czasie 5,52,8 min.

Wyniki techniczne:

1. m. Andruszkiewicz Roman, Toruń M. 5,52.8.
2. m. Borucki Zygmunt, Chodzież 5,56,9.
3. m. Donarski Alfons, Toruń Pow. 6,03.
4. m. Janowicz Kazimierz, Włocławek.
5. m. Klinkiewicz Piotr, Inowrocław.
6. m. Jabłoński Stanisław, Włocławek.
7. m. Rynkowski Bolesław, Toruń Pow.
8. m. Gabrych Witold, Tuchola.
9. m. Jarzewski Henryk, Lubawa.
10. m. Olszewski Zdzisław, Toruń-miasto.

Dla zawodników zrzeszonych w P. Z. L. A.:

1. m. Szymański Stanisław, KS. KPW. Toruń 19,08.
2. m. Andrzejewski Piotr, Wągrówiec, 19,21,2.
3. m. Drogokupiec Arkad., Goplania — Inowrocław 19,25,8.
4. m. Kaźmierczak Aleksander, KS. K. P. W. Toruń.
5. m. Szyperski Józef, KS. KPW. Toruń.
6. m. Mielczarek, Żnin.

Bieg 5 km. dla członków organizacyj wf. i pw. oraz sportowych.

1. m. Wasilewski Czesław, Włocławek 14,28.
2. m. Szupryczyński Franc., Chełmno 14,41.
3. m. Wiśniewski Bernard, Toruń Pow.
4. m. Świtalski Paweł, Toruń-miasto.
5. m. Umiński Albin, Gdynia.
6. m. Przybylski Józef, Wągrówiec.
7. m. Szafryna Augustyn, Chełmno.
8. m. Tracz Czesław, Żnin.
9. m. Kujawka Konrad, Bydgoszcz Pow.
10. m. Lange Marian, Toruń Miasto.

BIEG 5 KM WYGRAŁ FAWORYT WASILEWSKI Z WŁOCŁAWKA

Największym zainteresowaniem cieszył się bieg na 5 km dla członków organizacyj, wf i pw. oraz sportowych, gdyż do biegu zgłosiło się 58 zawodników. Zaraz po starcie wysunął się doskonały biegacz włocławski Wasilewski Czesław i prowadzi bieg do końca. Taśmę przerywa jako pierwszy, pozostawiając za sobą drugiego zawodnika o jakieś 150 mtr. Czas jaki uzyskał wskazuje, że trasa wynosiła trochę poniżej 5 km.

Bieg dla zrzeszonych wygrał Szymański z KPW Pomorzanin.

Bieg ten rozegrany na dystansie 7 km zgromadził na starcie 6 zawodników, z świetnym zawodnikiem Pomorzanina Szymańskim na czele, który dzień przed powyższym biegiem startował w Bydgoszczy, gdzie również wygrał bieg na 5 km.

OGÓLNA PUNKTACJA PO UWZGLĘDNIENIU BIEGÓW NA PRZEŁAJ PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

Lekkoatletyka kobiet dla miast wydzielonych 1) Toruń 99 pkt., 2) Grudziądz 83 pkt., 3) Gdynia 63 pkt., 4) Inowrocław 34 pkt., 5) Włocławek 27 pkt.

LEKKOATLETYKA KOBIET DLA KOBIET Z POWIATÓW: 1) Tuchola 439 pkt., 2) Lubawa 421 pkt., 3) Chojnice 354 pkt.

Lekkoatletyka mężczyzn miast wydzielonych: 1) Toruń 293 pkt., 2) Gdynia 155 pkt., 3) Inowrocław 129 pkt., 4) Włocławek 33 pkt.

Lekkoatletyka kobiet z powiatów: 1) Chełmno 791 pkt., 2) Lubawa 700½ pkt., 3) Chojnice 678 pkt.

20 tysięcy zawodników w biegach narodowych w Polsce

W poniedziałek, z okazji Święta Narodowego odbyły się w całej Polsce narodowe biegi na przełaj o charakterze propagandowym. Według naszych dotychczasowych obliczeń uzyskanych z przeszło 400 miejscowości, w tych biegach startowało około 20 tysięcy zawodników.

Charakterystyczne jest, że liczga startujących kobiet nie przekroczyła 300. Bardzo znaczny procent zawodników stanowili juniorzy. (Pat)

BIEGI NARODOWE NA PRZEŁAJ W WARSZAWIE

W dniu święta narodowego rozegrane zostały na terenie Warszawy trzy narodowe biegi na przełaj w konkurencji lokalnej.

Najważniejszy **bieg na 8 klm.** wygrał Bodal (AZS) w czasie 23,27 s. Startowało 27 zawodników.

Na 5 klm. wygrał poza konkursem Żak (Legia) w konkursie Kowalski (KPW). Startowało 77 zawodników.

W biegu juniorów na 2300 m. Startowało 82 zawodników. Zwyciężył Brona 2 (Warszawianka).

BIEGI NARODOWE W GRUDZIĄDZU.

Grudziądz. (PAT.) Dziś odbył się w Grudziądzu narodowy bieg na przełaj w pięciu grupach. W biegu startowało 250 zawodników. W grupie A. na 5 km. pierwsze miejsce zajął Lewicki (WKS) w czasie 17.11. W grupie B. zwyciężył Borowski (ZS). W grupie C. zwyciężył kapral Myszka. W grupie D. (młodzież pozaszkolna) 2 km. — Gonkowski (Sokół) w czasie 5,12. W grupie E. (młodzież szkolna) zwyciężył Dziuba (gimn. im. Sobieskiego) w czasie 5,07. Nagrody wręczył zwycięzcom prezydent miasta Włodek.

Jędrzejowska mistrzynią Europy Srodk. w tenisie

Zdjęcie nasze przedstawia znaną mistrzynię tenisa polskiego Jędrzejowską, otrzymującą z rąk księżny Piemontu Marii Jose, małżonki włoskiego następcy tronu ks. Humberta puchar wędrowny i upominek honorowy, po zdobyciu mistrzostwa Europy środkowej w tenisie, podczas międzynarodowych zawodów w Neapolu.

Wyniki z Igrzysk Sportowych

Siatkówka żeńska powiatów: 1) Chojnice; 2) Tczew; 3) Kościerzyna.

Siatkówka męska powiatów: 1) Nieszawa; 2) Lipno; 3) Lubawa.

Siatkówka żeńska miast wydzielonych: 1) Toruń; 2) Gdynia; 3) Inowrocław.

Siatkówka męska miast wydzielonych: 1) Toruń; 2) Gdynia; 3) Grudziądz.

Wyniki zespołowego biegu kolarskiego na przełaj:

1) Brodnica powiat: Marszał Paweł, Kornicki Antoni, Kulaszewski Paw., Rojewski Konrad; 2) Starogard; 3) Tczew.

Na wyróżnienie zasługuje zespół powiatu brodnickiego, który przez cały czas trasy przestrzeni około 35 km zachowywał się wzorowo.

Z zespołów kolarskich miast I miejsce zajął zespół Włocławka, czas biegu 1 godz. 40 m. i 20 sek. (najlepszy czas biegu kolarskiego) w składzie: Frąckiewicz Marian, Kawicki Grudziński Jerzy, Zaborowski Zygm.

Pozostałe drużyny ze względu na różne przewinienia regulaminowe nie zostały sklasyfikowane.

Wyniki rozgrywek piłkarskich

Finał. Toruń — Gdynia 4:3 (4:2).

Składy drużyn. Gdynia: Bojanowski, Kopanicki, Kuciej, Dziwisz, Nagengast, Przyradzki, Didenko, Nowacki, Nowak, Tandecki Sław.

Toruń: Wyczyński, Trenk, Wierzchowski I., Jeziorski, Frątczak, Wiśniewski, Kowalski, Ziółkowski, Kamiński, Kosobucki, Ochocki E. Bramki dla Torunia zdobyli: Kowalski 2, Ziółkowski i Kosobucki po jednej. Sędzia p. Stogowski.

Półfinał. Toruń — Inowrocław 6:1 (4:1).

Składy drużyn: Inowrocław: Gałęzewski, Puszczykowski, Wiecanowski, Nowacki, Budziszewski, Młynek, Błaszak Podkowiński I., Podowiński II, Fliciński, Świerski.

Toruń: Wyczyński, Trenk, Wierzchowski, Jeziorski, Frątczak, Wiśniewski, Ochocki I. Ziółkowski, Kowalski Kamiński, Wierzelewski. Bramki dla Torunia zdobyli: Ziółkowski i Kowalski po dwie, Ochocki i Wierzelewski po jednej. Sędziował p. Stogowski.

Ostateczna klasyfikacja: 1) Toruń — zdobytych bramek — 10; 2) Gdynia; 3) Inowrocław

Turniej tenisowy w Toruniu wygrał Bojanowski

W dniach 2 i 3 maja rozegrano turniej tenisowy na kortach TKLT o mistrzostwo klubu. W półfinale spotkali się Bojanowski —Kliński 6:2 6:1; Zieleniewski — Rosicki 5:7 7:5 6:1. Finał: Bojanowski — Zieleniewski 6:4 6:2.

Gra podwójna panów dała następujące wyniki: Malinowski, Kliński — Denenfeld, Zieleniewski 2:6 6:4 8:6; Herdegen, Bojanowski — Malinowski, Kliński 2:6 6:3 6:2; Herdegen, Bojanowski — Denenfeld, Zieleniewski 4:6 6:2 6:2.

W grze podwójnej pań i panów wyniki były następujące: Borowska, Denenfeld — Korczakowscy 6:1 6:3; Fryszczynowa, Bojanowski — Korczakowscy 6:3 6:0; Borowska Denenfeld — Sułkowska, Husarski 6:4 6:1; Fryszczynowa, Bojanowski — Borowska, Denenfeld 6:1 6:0.

W grze pojedyńczej pań: Borowska pokonała Sułkowską w stosunku 6:2 6:2.

Przypominamy że w dniu 15, 16 i 17 maja br. w Toruniu na kortach TKLT zostanie rozegrany turniej tenisowy o mistrzostwo Pomorza z udziałem wybitnych rakiet z całej Polski.

Wydarzenia sportowe w Bydgoszczy

DRUŻYNA KPW. BYDGOSZCZ WYGRYWA BIEG KOLARSKI O MISTRZOSTWO MIASTA.

Bydgoszcz. (PAT.) W wyścigu kolarskim o szosowe mistrzostwo Bydgoszczy na dystansie 72 km. wygrała w łącznym czasie 6 godz. 39 min. 10 sek. drużyna KPW. Bydgoszcz w składzie **Ritter, Konieczka, Felichowski i Gabrys.**

Bydgoszcz. (PAT.) W dniach 1, 2 i 3 maja odbyły się w Bydgoszczy wielkie igrzyska sportowe przy udziale tysiąca zawodników i przy licznym udziale publiczności.

MISTRZOSTWA LEKKOATLETYCZNE MIASTA BYDGOSZCZY.

Bydgoszcz. (PAT.) W mistrzostwach lekkoatletycznych miasta Bydgoszczy w dniach od 1 do 3 maja osiągnięto następujące ciekawsze wyniki:

skok w zwyż — **Drzycimski (z Torunia)** 1,76 mtr.

skok o tyczce — **Klemczak (Polonia — Bydgoszcz)** 3,60 mtr.

bieg 5000 mtr. — **Szymański (KS. KPW. Pomorzanin — Toruń)** 16,27,8.

skok w zwyż pań — **Romanowska (Polonia — Bydgoszcz)** 1.40 mtr.

Drobne wiadomości sportowe

POLSKA WYGRAŁA MECZ Z FRANCJĄ 5:2

PUCHAR P. AMBASADORA NOELA W RĘKACH POLAKÓW

W poniedziałek zakończył się w Warszawie międzypaństwowy mecz tenisowy **Polska—Francja** o puchar p. ambasadora Noela.

Ostatniego dnia odbyły się dwa spotkania w grze pojedyńczej panów zakończone zwycięstwami Polaków:

Tłoczyński pokonał Petza 6:4, 6:2, 2:6, 6:3,

Tarłowski zwyciężył Jamaina 7:5, 9:7, 6:8, 6:0.

W ogólnej punktacji zwyciężyła Polska 5:2. (PAT).

GEDANIA BIJE BOKSERÓW Z. S. WEJHEROWO 11:5.

Wejherowo. (PAT.) W dniu wczorajszym odbył się w Wejherowie mecz bokserski między Gedanią (Gdańsk) a drużyną tutejszego klubu sportowego Związku Strzeleckiego. Mecz zakończył się wynikiem 11:5 na korzyść Gedanii.

GARBARNIA PRZEGRYWA NA ŚLĄSKU

Katowice, (PAT). Na stadionie W. F. w Chorzowie odbył się w poniedziałek mecz ligowy pomiędzy A. K. S. a Garbarnią z Krakowa zakończony zwycięstwem A. K. S. w stosunku 2:1 (2:0).

Sędziował p. Trygalski z Poznania słabo. Widzów około 5.000.

CRACOVIA BIJE WIEDEŃSKI F. A. C. 4:1

Kraków, (PAT). W poniedziałek z okazji święta narodowego Cracovia rozegrała międzynarodowy mecz piłkarski z drużyną wiedeńską Floridsdorfer A. C. zakończony pięknym zwycięstwem Cracovii w stosunku 4:1 (3:0).

Widzów 5000 osób.

BOKSERZY ASTORII POKONALI K. P. W. BYDGOSZCZ 9:7

Bydgoszcz (PAT). W dniu 2 maja odbyły się w Bydgoszczy bokserskie zawody towarzyskie pomiędzy Astorią i KPW. (Bydgoszcz). Po dość ciekawej walce mecz zakończył się **wynikiem 9:7 na korzyść Astorii**

Długi prywatne rolnictwa ponad 500 zł

można spłacać do końca 1940 r.

Zmiana rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych

Wojewódzkie biuro do spraw finansowo-rolnych w Toruniu komunikuje:

W Dzienniku Ustaw **Nr. 30 ukazała się** ustawa z dnia 14 kwietnia br. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

Najważniejsze zmiany, jakie ustawa w omawianym rozporządzeniu wprowadza, są następujące:

1) **Dotychczasowy termin, przewidziany w art. 13, został przedłużony, wobec czego długi rolnicze prywatne, przewyższające 500 zł., będzie można spłacać papierami wartościowymi w terminie do dnia 31 grudnia 1940 roku.**

Również w tym terminie będzie można spłacać długi rolnicze wobec oznaczonych kategoryj instytucyj, wymienionych w art. 6 (zmiana art. 16).

2) Nowelizacja objęła również przepisy art. 18 i 36 rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. W szczególności wskutek przedłużenia terminu, przewidzianego w art. 18, konwersja **długów rolniczych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach ziemskich** na kredyt długoterminowy w listach zastawnych będzie mogła nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 1940 r.

3) Zasadniczej zmianie uległ przepis ustępu 1 art. 43 omawianego rozporządzenia. Według nowego brzmienia tego przepisu długi rolnicze prywatne posiadaczy **gospodarstw wiejskich grupy A** można będzie spłacać w terminie **do dnia 31 grudnia 1940 r. w całości lub w części** także przedterminowo z tym, że każda zapłata gotowizną umarzać będzie **200 proc. zapłaconej sumy.**

4) O ile dotąd przepisy art. 53 i 54 zezwalały na składanie we właściwych **urzędach rozjemczych** wniosków o obniżenie długów z tytułu działów rodzinnych, spadkowych i reszty ceny kupna do dnia 28 października 1937 r., o tyle obecnie, wskutek nowelizacji, wnioski takie będzie można składać w terminie do **dnia 31 grudnia 1938 r.**

5) Przepis ustępu 6 art. 55 w obecnym brzmieniu **zabrania urzędom rozjemczym rozwiązania umowy sprzedaży nieruchomości ziemskiej** w tych wypadkach, w których dłużnik wpłacił już **ponad 30 proc.** umówionej ceny.

9 osadników nagrodzonych

za najlepsze budowle gospodarcze w Działdowie

Z okazji zakończenia konkursów budowy gnojowni w miejscowościach osadniczych starosta działdowski p. Horwath oraz inspektor Pom. Izby Rolniczej p. Pietraszewski dokonali dnia 28 ub. m. lustracji kilkudziesięciu osad, powstałych z parcelacji w Wielkim Łęcku, Ciborzu i Ciechanówku. Lustracja poza wspomnianymi konkursami miała także na celu zorientowanie się w stanie zagospodarowania osadników, wyglądzie zasiewów itp.

W komisji oceniającej wyniki konkursów wzięli udział p. St. Sławęcki, prezes sekcji osadniczej, komisarz Ziemski p. Pawlik oraz instruktor organ. gosp. małych p. Lendzion.

W Ciborzu, z krótkiego sprawozdania prezesa Kółka Rolniczego p. Zimniocha wynikało, że chociaż Kółko to powstało bardzo niedawno, równocześnie z powstaniem wioski osadniczej i liczy sobie niespełna rok istnienia, jednak rozwijało ożywioną działalność. Odbywano stale zebrania, 8 członków przeprowadza ćwierć morgowe doświadczenia z ziemniakami, 8 innych próby uprawy końskiego zębu i słonecznika pastewnego, 1 założył doświadczenia z mieszankami różnych traw i koniczyn, wreszcie 3 członków prowadzi rachunkowość rolniczą. Ostatnio zakupiono apteczkę weterynaryjną oraz zamówiono narzędzia rolnicze w „Unii" w Brodnicy za 1.500 zł, zyskując dzięki zbiorowemu zamówieniu bardzo dogodne warunki. Do Kółka Rolniczego należą wszyscy bez wyjątku osadnicy.

Nagrody za najlepsze, bez żadnych kosztów wykonane gnojownie z gliny, kamieni i darni, przyznano:

1) w Ciborzu i W. Łęcku — pp. S. Menderskiemu, J. Kowalskiemu i Cz. Zimniochowi;

2) w Ciechanówku — pp. Fr. Gołąbowi, W. Miąskowskiemu i J. Gliwce;

3) w Rynku — pp. J. Szulcowi, S. Kozłowskiemu i Wł. Górzyńskiemu.

Delegacja Liskowa u Pana Prezydenta Rzplitej

Pan Prezydent Rzplitej prof. dr. Ignacy Mościcki przyjął delegację komitetu wystawy „Kultura i Praca Wsi" w Liskowie, w osobach ks. prałata Blizińskiego, starosty kaliskiego Ostaszewskiego, prezesa miejscowego Kółka Rolniczego A. Piątkowskiego i gospodarza z Liskowa J. Brusia. Delegacja zaprosiła Pana Prezydenta Rzplitej na otwarcie wystawy, w którym Pan Prezydent RP. obiecał wziąć udział. Na zdjęciu Pan Prezydent RP. w otoczeniu delegacji Liskowa, w towarzystwie P. Premiera gen. Sławoj-Składkowskiego.

Prezes Zw. Izb i Org. Rolniczych

p. poseł Sobczyk przeciwko dziennikowi ABC

„Uprzejmie proszę Pana Redaktora o umieszczenie w Swym poczytnym piśmie wiadomości, iż z powodu zamieszczenia w dzienniku „ABC." Nr. 127 z dnia 24 kwietnia rb. artykułu pod tytułem „Kariera społeczna prezesa Sobczyka", treścią którego czuję się obrażony, skierowałem akt oskarżenia do sądu z wnioskiem pociągnięcia redaktora „ABC." do dopowiedzialności karnej".

Montowanie niemieckiego frontu ludowego

W pierwszej połowie kwietnia r. b. w Paryżu odbyła się pod przewodnictwem Tomasza Manna konferencja, przy udziale delegatów organizacji komunistycznej, socjalistycznej, związków zawodowych i ugrupowań demokratycznych. Tematem obrad była konieczność jak najszybszego zmontowania niemieckiego frontu ludowego, którego zadaniem będzie energiczna walka z regimem hitlerowskim w obronie pokoju i demokracji.

Ciekawe wydawnictwo

B. Wiśniewski: „Myśli Wybitnych Polaków o Morzu" Grudziądz, 1937. Nakładem autora. Teka z 10 drzeworytami. Cena wraz z przesyłką 7,75 zł. (Do nabycia u autora: Grudziądz, ul. J. Piłsudskiego 58).

Artysta-grafik Bogusław Wiśniewski wydał w ozdobnej tece (42 razy 56 cm). 10 drzeworytów, zawierających myśli wybitnych Polaków o morzu. Autor postarał się zarówno o dobór nazwisk jak i myśli: Z poszczególnych plansz tego ładnego i aktualnego wydawnictwa przemawiają do nas słowami przepojonymi umiłowaniem morza nasi mężowie stanu, przedstawiciele kościoła, armii, literatury i nauki. Sentencje stanowią pewnego rodzaju dekalog, to też treść ich powinna stać się własnością duchową każdego Polaka. Na plan pierwszy wysuwają się tu hasła poświęcone obronie naszego morza i „cudownemu miastu" Gdyni.

Każda z myśli ujęta została w oryginalną oprawę dekoracyjną, na którą składają się różne odpowiednio dobrane motywy morskie. Drzeworyty mogą zawsze znaleźć zastosowanie praktyczne i będą niewątpliwie estetyczną a zarazem kształcącą ozdobą sal szkolnych, rozmaitych urzędów, świetlic i t. p. Szczególną usługę mogą oddać jako materiał propagandowy i dekoracyjny w czasie różnych uroczystości morskich.

Prof. T. [illegible]

Dorobek Towarzystwa Popierania Budowy Szkół w Liskowie

W czasie od 3 czerwca do 10 lipca 1937 r. w Liskowie pow. kaliskiego będzie urządzona wystawa p. n. „Praca i kultura wsi". Wystawa obejmie obszar województwa łódzkiego. Na wystawie reprezentowane będą również szkolnictwo i oświata; zademonstrowane będą m. in. wyniki działalności Towarzystwa Popierania Budowy Publ. Szkół Powszechnych na terenie województwa łódzkiego. Przewidziane jest zmontowanie budynku jednoklasowej szkoły powszechnej i urządzenie w nim wzorowej izby lekcyjnej. Budynek ten po zakończeniu wystawy byłby przewieziony do odpowiedniego punktu szkolnego.

Trzy i pół miliona

na budowę szkół powszechnych

Zarząd główny Tow. Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych przydzielił komitetom okręgowym towarzystwa, działających na terenie kuratoriów szkolnych, **1,570 tysięcy zł** na budowę publicznych szkół powszechnych, rozdzielając tę kwotę w sposób następujący:

Brześć n. Bugiem — zł 210,000, Katowice — 25 tys. zł, Kraków — 240 tys. zł., Lublin — 120 tys. zł, Lwów — 230 tys. zł, **Poznań — 150 tys. zł,** Równe — 160 tys. zł, Warszawa — 225 tys. zł, Wilno — 210 tys. zł.

Zaznaczyć należy, ze **wszystkie komitety okręgowe towarzystwa dysponują również własnymi funduszami w ogólnej sumie około 2 milionów rocznie,** co łącznie tworzy na r. 1937 **kwotę 3 i pół miliona zł,** przeznaczonych na budowę szkół powszechnych.

Ta wielka kwota gromadzona jest **ze składek członkowskich, zbiórek, ofiar i imprez towarzystwa.**

Tegoroczne wycieczki Polaków z zagranicy do kraju

Światowy Związek Polaków z Zagranicy otrzymuje stale coraz to nowe zgłoszenia wycieczek Polaków z różnych terenów zagranicznych do Polski.

I tak **ze Stanów Zjednoczonych** oczekiwane są wycieczki następujące: Stowarzyszenia Synów Polskich — w okresie od 24 maja do 6 czerwca; Federacji Kupców i Przemysłowców Polskich w Ameryce — od 11 do 20 czerwca; Sokolstwa Polskiego — od 17 do 26 czerwca i Związku Polek w Ameryce w czasie od 26 lipca do 6 sierpnia b. r.

Z terenu **Francji** ma przybyć 7 wycieczek, a mianowicie: wycieczka wypoczynkowa na obozy letnie lub do rodzin na okres 2, 4, 6 tygodni wyruszy z Lille i Paryża 25 maja, wycieczka na Zlot Sokolstwa do Katowic — 22 czerwca, wycieczka Zjednoczenia Towarzystw Katolickich i pierwsza wycieczka Związku Towarzystw Kobiecych — 24 czerwca, wycieczka wakacyjna Stowarzyszenia Rezerwistów i b. Wojskowych — 26 lipca, wycieczka Związku Towarzystw Kobiecych na kolonie letnie wraz z dziećmi — 2 sierpnia i wycieczka na święto armii polskiej Związku Inwalidów Wojskowych i Związku Strzeleckiego — 10 sierpnia.

Wszystkie powyższe wycieczki będą obejmowały po kilka grup uczestników w zależności od czasu pobytu w Polsce, który się waha od 2—6 tygodni.

Również i **Polacy z Danii zawitają do ojczyzny.** W lipcu bowiem br. organizuje wycieczkę do Polski Związek Polaków w Danii.

Odczyt gen. Wieniawy-Długoszowskiego w Paryżu

Gen. Wieniawa - Długoszowski w czasie swego pobytu we Francji wygłosił w Strasburgu w Cercle Militaire razem z gen. Faury, b. wykładowcą w Polskiej Wyższej Szkole Wojennej i profesorem w Centre d'Etudes Polonaises w Paryżu — odczyt pt. „Marszałek Piłsudski, organizator armii i państwa polskiego". Na odczycie obecni byli przedstawiciele władz cywilnych, wojskowych, i konsulatu R. P.

Po odczycie odbył się obiad, wydany przez konsula R. P. w Strasburgu p. Czosnowskiego, na którym p. Czosnowski i prefekt Roblot wygłosili przemówienia na cześć przyjaźni obu narodów i armij.

„Roki skarbowe" w Tucholi

Dnia 30 ub. m. odbyły się w Tucholi zwołane przez tamtejsze Towarzystwo Rolnicze pod przewodnictwem prezesa p. Adama Janta - Połczyńskiego „roki skarbowe". Był to **pierwszy tego rodzaju na Pomorzu zjazd władz skarbowych z udziałem przedstawiciela izby z Grudziądza,** radcy Niedźwiedzkiego, naczelnika urzędu skarbowego z Tucholi i kierownika egzekucji tegoż urzędu, p. starosty powiatowego oraz delegata Pom. Towarzystwa Rolniczego i licznych rolników powiatu.

Intencją tego zjazdu było zetknięcie się płatnika - rolnika z urzędem II-giej instancji jakim jest izba skarbowa w celu lepszego i wzajemnego poznania z jednej strony przepisów i zarządzeń a z drugiej potrzeb i bolączek terenu w zakresie skarbowym i możliwie natychmiastowego indywidualnego ich rozpatrzenia.

Zebranie przez rzeczowe i spokojne przedstawienie spraw i zagadnień skarbowych wykazało, że tego rodzaju „roki skarbowe" gruntują wzajemne zaufanie płatnika do urzędu, oparte na obywatelskim zrozumieniu obowiązków, czego wyraz dał w końcowym przemówieniu prezes Towarzystwa Rolniczego Powiatowego p. Janta Połczyński, zamykając po kilku godzinnych obradach zjazd.

Po zebraniu p. radca Niedźwiedzki załatwiał licznie zgłaszających się rolników do urzędu skarbowego, uwzględniając przedłożone mu prośby i postulaty.

Z dziejów martyrologii dziatwy szkolnej na Pomorzu

Zjazd uczestników strajku szkolnego w Czersku patriotyczną manifestacją uczuć ludności pomorskiej

(Od specjalnego wysłannika naszych wydawnictw).

Czersk dnia 2-3 maja.

Trzydzieści lat temu wstecz garstka młodzieży pomorskiej wyzwała do walki jednego z najpotężniejszych władców świata przed którym drżały korony i trony, ludy i narody.

Trzydzieści lat temu!...

Jakiż to drobny ułamek czasu, jeśli go będziemy odmierzali skalą wieczności, ale za to jakiż ogrom hardego wysiłku, jaki wielki akt cichego bohaterstwa, który miał zaważyć na szali przyszłych dziejowych przeznaczeń.

Na kilka lat przed pogromem potęgi niemieckiej Hohenzollernów, dziecko pomorskie wystąpiło w nierówny bój dawidowy z pysznym i zadufanym w sobie Goliatem.

I wojnę tę dziecko polskie wygrało. W kilkanaście lat po tym, krzyżowa wojna pomorska o szkołę polską i pacierz ojczysty — skończyła się sprawiedliwym wyrokiem dziejów. Zbrodnia doczekała się swej kary.

Wielki dramat dziatwy polskiej na Pomorzu przemienił się w weselszy czas odrodzenia. I choć siejba była w płakaniu, to żniwo nadeszło w weselu.

Tragedię dusz i serc polskich mamy po za sobą. Nie będziemy się grzebać w bolesnej przeszłości. Nie pora już na pieśń kajdan. Rany i strupy na ciele narodowym już się zabliźniły. Jeśli obchodzimy ten tragiczny epizod w dziejach Pomorza, to nie tylko jako żałobne wspominki zaduszek narodowych, ale jako wielki dzień Alleluja Ziemi Pomorskiej, co wstała ze swą Macierzą wolna na cudowny Magnificat ducha dziejów naszych.

* * *

I nie żałobny to był dzień w Czersku pod datą 2 maja rb. Bo już sama przyroda od wczesnego zaranka zarumieniła się ślicznym słońcem, co wstał radosny i weselszy.

A pociągami od Torunia, Grudziądza, Tucholi, Starogardu. Laskowic, Chojnic — z wszystkiej ziemi pomorskiej nadciągnęli i uczestnicy zjazdu i goście i delegacje przeróżnych organizacyj. Już dawno, a bodaj czy kiedykolwiek Czersk tak się ożywił samochodami, pojazdami, ba i wozami z przybyłymi na zjazd. Z daleka już widać lśniącą limuzynę Wojewody, wspaniały wóz benzynowy ks. Biskupa przystrojony chorągiewką o barwach papieskich.

Kościół parafialny nie pomieścił wiernych. Stoją ludziska z odkrytymi głowami na cmentarzu, a wewnątrz ks. dziekan Szprengel celebruje nabożeństwo. J. E. ks. Biskup dr. Okoniewski wchodzi na kazalnicę i wygłasza płomienne słowo Boże. W nawiązaniu do bolesnej przeszłości, stwierdza, że z tego posiewu wzeszedł dziś wspaniały plon. Natchniony mówca wyciska nie jednemu łzę rozrzewnienia.

A gdy na zakończenie błogosławieństwa ks. Biskup zaintonował pieśń „Boże coś Polskę", to ze wszystkich piersi buchnęła pod sklepienie Domu Bożego organna melodia w podzięce i z prośbą za Ojczyznę o jej dalszy rozkwit.

W zgodnym ordynku

Po nabożeństwie rozwinął się długi, barwny wąż pochodu na czele z orkiestrą. Na specjalnej trybunie. ustawionej przed magistratem — ukazał się w zastępstwie p. Wojewody Raczkiewicza p. wicewojewoda Szczepański, J. E. ks. Biskup Okoniewski, zastępca d-cy OK VIII ppłk. Zacny, p. starosta Lipski. p. wicestarosta Gąsowski, burmistrz m. Czerska p. kpt. Prabucki oraz przedstawiciele organizacyj społecznych.

A po obydwu stronach ulicy wyrósł żywy płot ludzkiego mrowia, co przyszedł podziwiać i oklaskiwać doskonale się prezentujące oddziały przeróżnych organizacyj jak: Czerwonego Krzyża, Zrzeszenia robotników, Związku Rezerwistów, Strzelca, Sokoła, Weteranów Powstań. młodzieży katolickiej. W pochodzie kroczyli również uczestnicy strajku szkolnego.

I pochylały się przed dostojnikami sztandary nie w niewolniczym pokłonie. ale na radosne powitanie władz z ramienia wolnej Rzplitej.

Wzruszający epizod

Skończyła się defilada. Wszyscy udają się do szkoły powszechnej nr. 2. I tu odbył się jeden z najbardziej wzruszających momentów, w swej symbolice niezwykle wymowny.

Na dziedzińcu, pięknie przystrojonym w zieleń i dywany oraz transparenty, zasiedli w pierwszych rzędach dostojni goście. Przed nimi w odległości kilka kroków dziewczęta w bieli i z kwiatami. Nad szkołą zwisa transparent z napisem:

„Ukochanie mowy ojczystej uratowało nas od zguby".

Gdy skończył chór „Lutni" swą pieśń okolicznościową, jedna z dziewcząt śmiałym a dobitnym głosem wyrecytowała krótkie przemówienie, oświadczając:

„My, dzieci, wyrosłe w wolnej Ojczyźnie rozumiemy ogrom Waszego bohaterstwa".

W tym powiedzeniu zawierała się cała symboliczna treść czerskich uroczystości.

Ten epizod, pełen wzruszającego wyrazu, mówił nam, że naród jest jednią żywych pokoleń w nierozerwalnej łączności z tymi co byli i tymi co będą.

— — — — — — — — — — — — — — — —

W czasie, gdy dostojni goście i uczestnicy strajku udekorowani byli przez małe dziewczęta wiązankami kwiecia, na podium wchodzi kierownik szkoły p. Kapiszewski i w pięknym przemówieniu okolicznościowym kreśli dzieje nieustępliwej walki dziecka polskiego o polski pacierz i polską szkołę, wznosząc okrzyk na cześć uczestników strajku szkolnego.

Następnie przemówił ks. biskup Okoniewski wskazując, że „przypomnienie tej chwili jest nadzwyczaj ważne dlatego choćby, że nie zawsze tak było, jak jest dzisiaj, że nie zawsze język polski rozbrzmiewał z taką swobodą; nie wolno było rozmówić się ze swoim bratem, ze swoim bliźnim w języku ojczystym. Chwila dzisiejsza musi nam uprzytomnić, że tylko w zespoleniu jest siła narodu. Symbol Orła z symbolem Krzyża dać może Polsce przyszłość piękniejszą i promienniejszą".

Grzmot oklasków był podzięką za tak podniosłe słowa.

Z kolei przemówił, w zastępstwie protektora zjazdu p. Wojewody Raczkiewicza — wicewojewoda Szczepański. Przypomniawszy znaczenie strajku szkolnego na Pomorzu i podkreśliwszy rolę duchowieństwa polskiego w tym strajku, złożył uczestnikom wyrazy uznania i życzenia owocnych obrad.

U góry: Na trybunie wicewojewoda pomorski p. Szczepański. Na dole: Tłumy na rynku w Czersku.

Uroczysta akademia

Wielka sala „Hotelu Centralnego", odświętnie udekorowana nie pomieściła wszystkich. Ponad 700 osób wypełniło ją po brzegi, pozostali zalegli korytarze, a nawet ulicę.

Chór „Lutnia" pod batutą dyr. Szpicy odśpiewał „Ziemio Pomorska". Wśród obecnych na sali, oprócz p. wicewojewody Szczepańskiego i ks. biskupa Okoniewskiego, widzieliśmy delegata d-cy Okr. Korp. nr. VIII p. ppłk. Zacnego, wizytatora Kuratorium dr. Jabłczyńskiego, starostę pow. chojnickiego p. Lipskiego, wicestarostę krajowego p. Gąsowskiego, burmistrza miasta Czerska p. Prabuckiego, mec. Jankowskiego z Warszawy, prof Dembińskiego, Józefa Ostrowskiego z Czerska, Tomasza Rogalę z Kościerzyny, dr. Br. Zielińskiego, p. Odrowskiego z Chełmna, posła Stamma, prezesa Chmurzyńskiego z Czerska i wielu innych.

Akademię zagaił jeden z b. uczestników strajku p. Szpręga, wznosząc okrzyk na cześl P. Prezydenta Rzplitej. po czym orkiestra zagrała hymn „Jeszcze Polska nie zginęła".

Przemawiali: w imieniu kuratora wizytator p. Jabłczyński, w imieniu starosty krajowego p. wicestarosta Gąsowski.

Po przemówieniach oficjalnych na scenę weszły dziewczęta w bieli i z wielkim przejęciem, głośno wyrecytowały wiersze; jedna z nich wiersz b. posła Mazura pt. „Witajcie", a druga wierszyk pt. „Mowo ojczysta".

Dłuższy referat o historii strajku szkolnego na Pomorzu w latach 1906/7 wygłosił p. Józef Mazur, jeden z uczestników tego strajku.

Obszernego, a wyczerpującego referatu nie sposób streścić w kilku słowach. (Referat ten z pewnymi zmianami wygłoszony był przed mikrofonem Rozgłośni Pomorskiej).

Mówca podkreślił potrzebę zebrania materiału historycznego i wydania go w specjalnej publikacji, zaznaczył olbrzymie znaczenie duchowieństwa, które czynnie i moralnie strajk popierało. Przypomniał, że pierwsze hasło do strajku dała Kościerzyna. Pierwszą odezwę strajkową w imieniu rodziców podpisał Tomasz Rogala. Obecnemu na sali Rogali zebrani urządzili huczną owację. Wspomniał o wielkich krzywdach dziatwy polskiej, o szykanach doznawanych od policji, o katuszach i udrękach fizycznych i duchowych. **Pierwszy straj szkolny wybuchł na Pomorzu dn. 15 lipca 1906 r. w Jaźwiskach (pod Gniewem), gdzie przewodził Towarzystwu Ludowemu p. Brzeski, obecnie w Chełmży.**

Niezapomniane zasługi około podtrzymania strajku szkolnego położyli księża z dekanatu lubowskiego, jak: **ks. Ruchniewicz, ks. dr. Lis, ks. Okoniewski, ks. Pełka, ks. Kowalski, ks. Wachowski, ks. Batkie** i żyjący jeszcze **ks. Majka.**

Ogółem **strajkowało na Pomorzu około 150.000 dziatwy.**

Referenta nagrodzono hucznymi oklaskami. I wogóle owacjom nie było końca na cześć dostojnych przedstawicieli Rządu i Kościoła.

A wreszcie oddano hołd pośmiertny jednominutowym milczeniem niezłomnemu chłopu polskiemu Drzymale.

Tak się wypowiadały dusza i serce Pomorzanina w uroczystym dniu rocznicy strajku szkolnego na Pomorzu.

Po odczytaniu depesz powitalnych, p. Mazur odczytał telegramy do **Pana Prezydenta Rzplitej Ignacego Mościckiego:**

„Zebrani na zjeździe w Czersku uczestnicy strajku szkolnego w roku 1906 przesyłają Ci Panie Prezydencie wyrazy czci i hołdu".

Do **Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego - Rydza:**

„Uczestnicy strajku szkolnego na Pomorzu wyrażają Ci Wodzu Naczelny najgłębszą cześć i zapewnienie karnego stania na każde zawołanie".

Oraz **depeszę do ks. kardynała Prymasa Hlonda.**

Odśpiewaniem „Roty" zakończono podniosłą akademię, która na wszystkich uczestnikach wywarła potężne wrażenie.

Zakończenie zjazdu

Od godz. 2-giej do 4-tej odbył się na dziedzińcu szkoły powszechnej wspólny obiad żołnierski, urozmaicony śpiewem chóru „Lutni".

Po czym o godz. 16-tej odbyły się obrady uczestników strajku.

Zjazd zagaił p. Szpręga, powołując do prezydium b. posła Mazura na przewodniczącego.

Z pośród gości przemówił mec. Jankowski z Warszawy w imieniu Zw. b. uczestników strajku szkolnego, nakreślając historię walk o szkołę polską pod zaborem rosyjskim.

Statut zreferował mjr. rez. Łukowicz. Do Komitetu wykonawczego powołano: prezes p. Mazur, sekretarz Napierski (Grudziądz), por. Zieliński (Polskie Brzozie), Guss (Grudziądz), Karkut (Toruń), wiceprezes Rogala z Kościerzyny. Do komisji rewizyjnej powołano: pp. Wiśniewskiego, Karolewskiego, Kowalewskiego, Szulca, szambelana Prądzyńskiego.

— — — — — — — — —

Tak się zakończył pierwszy dzień zjazdu uczestników strajku szkolnego na Pomorzu. Drugi dzień poświęcony był towarzyskiemu współżyciu przez urządzenie wspólnej wycieczki do Odrów, prastarej słowiańskiej osady i do Wiela na Kalwarię.

Dwudniowy zjazd w Czersku rozpoczął nową kartę w dziejach współczesnego Pomorza.

Krwawa i bolesna przeszłość zamknięta będzie w pisanych dziejach nie na płaczliwe rozpamiętywanie przeszłości, ale na godne i męskie stwierdzenie prawdy, że przyszłość narodu gruntować się może tylko na federacji takiej potęgi, jak jego mowa, jak jego tradycja i jego święte wierzenia.

(eles).

KALENDARZYK

Wtorek, 4. 5. Zn. Św. Krzyża
Środa, 5. 5. Piusa V pap.
Czwartek, 6. 5. Wniebowstąpienie

Z miasta

— **Starosta grodzki i powiatowy p. Julian Suski** z dniem 2 bm. wyjechał na krótki urlop, powierzając zastępstwo p. wicestaroście Robakowskiemu.

— **Posiedzenie Rady Miejskiej.** W środę dnia 5 bm. o godz. 18.30 na porządku obrad: 1) wybór członków do komitetu rozbudowy miasta na rok 1937, 2) nazwanie części wybrzeża po lewej stronie rzeki Brdy od ulicy Bernardyńskiej do ulicy Krakowskiej imieniem generała Orlicza-Dreszera, 3) zużycie kwoty 5.000 zł. z miejskiego funduszu bezrobocia na częściowe pokrycie kosztów przydziału wielkanocnego, wydzielanego przez miejski komitet obywatelski do walki z bezrobociem, 4) Uruchomienie przez K. K. O. m. Bydgoszczy kredytu narazie w wysokości 50.000 zł na zakładanie warsztatów pracy — celem umożliwienia osiedlenia się kupców i rzemieślników z terenu miasta Bydgoszczy w innych dzielnicach Polski (wschodniej), 5) ogólne.

— **Przedstawienie teatralne LOPP.** Obwód miejski LOPP komunikuje, że na wtorek dnia 11 bm. zostało zakupione w teatrze miejskim przedstawienie teatralne na rzecz LOPP. Graną będzie świetna komedia Fredry pt. „Oj młody, młody“. Bilety na powyższą komedię nabywać można codziennie w Sekretariacie obwodu miejskiego LOPP ul. Konarskiego 5a, tel. 36-70 w godz. od 10—14 i od 17—18.

— **Wycieczka LOPP. do Gdyni.** Zawiadamiamy wszystkich zainteresowanych, że w Zielone Świątki tj. 16 i 17 maja organizujemy wycieczkę pociągiem popularnym do Gdyni. Koszt przejazdu w obie strony wynosi 5,80 zł. plus opłaty za nocleg, zwiedzanie portu i przejazd na Hel. Zgłoszenia na wycieczkę do dnia 6 maja br. przyjmuje Sekretariat obwodu miejskiego LOPP ul. Konarskiego 5a tel. 36-70.

— **Dancing na cele Polskiego Białego Krzyża** odbędzie się w czwartek, dnia 6 b. m. o godz. 17 w sali malinowej „Pod Orlem“. Wszystkich sympatyków Polskiego Krzyża uprzejmie prosi o poparcie imprezy.
Zarzd Polskiego Białego Krzyża.

— **Nadanie nazwy szkole średniej.** Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nadał za zgodą P. Marszałka Rydza Śmigłego, pismem z dnia 22 kwietnia br. nr. II S. 2856/37 tutejszemu gimnazjum humanistycznemu nazwę: „Państwowe Gimnazjum im. Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza w Bydgoszczy“.

— **Znalezione przedmioty.** W urzędzie porządku publicznego zgłoszono następujące znalezione przedmioty: zegarek bransoletkowy, okulary, patefon i płyty gramofonowe Prawo własności zgłosić należy w wymienionym urzędzie. Grodzka 25 pokój 18.

— **Usiłował popełnić samobójstwo.** W mieszkaniu swej siostry przy ul. Chrobrego 8 usiłował otruć się 30-letni A. S. (Inowrocławska 50). Zawezwane pogotowie ratunkowe przewiozło denata w stanie groźnym do szpitala powiatowego na Bielawkach.

— **Karambol.** U zbiegu ul. Unii Lubelskiej i Dworcowej samochód osobowy zderzył się z wozem dwukonnym. Jadący w samochodzie p. Felicjan Mantaj doznał lekkich obrażeń. Woźnica wyszedł z wypadku bez szwanku.

— **Wyciągnęli sieć z rybami.** Przytrzymany został przez policję J. Rzepka z Bydgoszczy, który razem z niej. Ziętakiem z Buszkowa wyciągnął nocą sieć z rybami. Obaj wpadli w ręce policji przy sprzedaży ryb.

Zebrania — Odczyty

— **W celu zorganizowania grodzkich władz łowieckich** zgodnie z nowym statutem Polskiego Związku Łowieckiego PTŁ zwołuje łowczy grodzki dr. Ed. Soboczyński zgromadzenie konstytucyjne na dzień 5 bm. o godz. 18,30 do sali rady miejskiej w Bydgoszczy.

— **Plenarne zebranie Stowarzyszenia Weteranów byłej Armii Polskiej we Francji** odbędzie się w środę dnia 5 bm. o godz. 16 w lokalu przy ul. Jana Kazimierza róg Wały Jagiellońskie.

Popisy gimnastyczne młodzieży Miejsk. Gimnazium Kupieckiego

W niedzielę w sali gimnastycznej przy ul. Konarskiego odbył się doroczny popis gimnastyczny młodzieży połączony z występami chóru szkolnego.

Na program złożyły się ćwiczenia gimnastyczne uczenic, uczniów oraz ćwiczenia popisowe uczniów klasy III. Krakowiak z przyśpiewkami chóru szkolnego oraz mazur, niemniej samodzielne występy chóru złożyły urozmaiconą i barwną całość.

Gimnastykę dziewcząt i tańce prowadziła p. Gatysówna, gimnastykę chłopców prof. Albrycht, a chórem szkolnym kierował prof. Pszczółkowski.

Liczna frekwencja świadczyła o zainteresowaniu rodziców, fizycznym wychowaniu młodzieży, a wysoki poziom wykonania o solidnej pracy wychowawców fizycznych.

Z ramienia Zarządu Miejskiego był obecny p. radca Mencel.

Dzień w Bydgoszczy

Wtorek, dnia 4 maja

Najstarszy cech rzeźnicko-wędliniarski (z roku 1434) w Bydgoszczy zawieszony

Cech rzeźnicko - wędliniarski w Bydgoszczy nie wywiązywał się należycie ze swych obowiązków statutowych. W związku z tym zarząd jego został przez władze przemysłowe w II instancji zawieszony. Agendy jego prowadzić będzie mianowany przez władze nadzorcze komisarz, radca Izby Rzemieślniczej, p. Edmund Kamiński. Mistrzowie rzeźniccy, którzy chcieliby wstąpić do cechu, mogą się zgłosić u komisarza urzędującego w gmachu dawniejszym Izby Rzemieślniczej przy ul. Jagiellońskiej nr. 10. Komisarz przyjmować będzie w dni powszednie w godzinach od 12 do 14-ej.

DYŻUR NOCNY APTEK

Od 4 do 6 bm. pełnią: Apteka Centralna ul. Gdańska, tel. 3994; apteka pod Lwem, ul. Grunwaldzka 37, tel. 3191.

Z TEATRU MIEJSKIEGO

Dziś we wtorek oraz dni następnych do niedzieli wieczorem na afiszu pogodna i wesoła komedia Al. hr. Fredry (syna) **„Oj młody, młody“**. Koncertową grę całego zespołu publiczność nagradza rzęsistymi oklaskami nawet przy otwartej kurtynie.

W nadchodzący czwartek tj. dnia 6 bm. o godz. 16 popołudniówkę wypełni arcywesoła komedia **„Tempo 120“**, w której doskonale zgrany zespół prześciga się w humorze, werwie i wesołości. Niemilknące oklaski towarzyszą wybornym wykonawcom nawet w ciągu akcji. Bilety po cenach zniżonych już nabywać można w kasie teatru.

KINA

ADRIA: „Dama kameliowa“ i nadprogram.
APOLLO: „Kain i Mabel“ i nadprogram.
BAŁTYK: „Tajfun“ i „Malibu“.
KRISTAL: „Ku wolności“ i nadprogram.
MARYSIEŃKA: „Stradivari“ i nadprogram.
REWIA: „Żółty skarb“ z Gary Cooperem.

Ramię w ramię - społeczeństwo i wojsko uczciły pamięć Konstytucji Trzeciego Maja

Trzeci Maja był, jest i nadal będzie świętem całego narodu polskiego, **świętem wiary, nadziei i miłości wszystkich dobrych synów Ojczyzny.** Najbardziej oporni i nieuświadomieni łączą się z wszystkimi w żywszym biciu serc i są dumni z tego, że mają zaszczyt być Polakami.

Trzeci Maja jest **świętem Narodu i Państwa,** państwa silnego i zorganizowanego, którego najlepszym wyrazem jest **armia.**

Tegoroczny obchód święta narodowego był **potężnym pokazem armii narodowej, związanych z nią organizacyj P. W.,** a przede wszystkim **manifestacją żywej łączności, jaka jest między całym społeczeństwem a armią.**

Już w niedzielę przybrała się Bydgoszcz w sztandary, a świąteczny nastrój wywołały w godzinach wieczornych orkiestry wojskowe i organizacje P. W., które przeszły ulicami miasta.

W poniedziałek o godz. 6-tej usłyszano **hejnał** z wieży kościoła Klarysek. Od rana wszystko ciągnęło na błonia za koszarami ułanów przy szosie Szubińskiej. Szły oddziały wojskowe, organizacje ze sztandarami oraz nieprzeliczone tłumy publiczności niezorganizowanej. Na pięknym tle lasu stanął między chorągwiami **ołtarz polowy.** Na rozległym polu ustawiły się w ogromnym czworoboku oddziały wojskowe oraz delegacje organizacyj społecznych i przysposobienia wojskowego ze sztandarami. Przed ołtarzem zajęli miejsca przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz społeczeństwa.

Komendant garnizonu p. **gen. Chmurowicz** odebrał raport i dokonał przeglądu zebranych oddziałów.

Mszę św. odprawił proboszcz garnizonowy **ks. mjr. Szacki,** który ze stopni ołtarza wygłosił podniosłe kazanie, uprzytamniając chwilę dziejową i płynące z niej nakazy w teraźniejszości. W czasie mszy św. obok ołtarza stały poczty sztandarowe. Orkiestra wojskowa wykonała kilka utworów religijnych, a na zakończenie odegrała „Boże coś Polskę“.

Defilada odbyła się na ul. Gdańskiej. Wzdłuż całej ulicy stały tłumy publiczności. **Przed p. gen. Chmurowiczem rozwinęła się potężna rewia naszej siły i przygotowania do obrony kraju.**

Rozpoczęła defiladę jak zwykle świetnie się prezentująca Szkoła Podchorążych dla Podoficerów. Przeciągnęły, wybijając sprężyście krok na bruku, pułki piechoty z dywizyjnym kursem podchorążych rezerwy, oddziały C. W. T. Lot., spieszeni artylerzyści. Przy dźwiękach orkiestry ułańskiej defilowały baterie pułków artylerii, porywający oczy pułk ułanów, szwadron pionierów, pluton łączności.

Z kolei maszerowały liczne i zwarte oddziały przysposobienia wojskowego, oddziały K. P. W., Związek Legionistów, Zw. Strzelecki, Poczt. P. W., Zw. Powst. i Woj., Zw. Rezerwistów. Dalej szli: Związek Weteranów, Zw. Inwalidów Woj., Hallerczycy, Przysp. Wojsk. Kobiet. Pod takt porywającego marsza szły hufce szkolne P. W., świetnie się prezentujący i bardzo liczni harcerze, sokolice, Sokoli, dalej drużyny ratownicze P. C. K. i organizacje społeczne. Najżywiej przyjmowała publiczność i oklaskami witała pełnych zacięcia najmniejszych zuchów.

Przecudna była w tym dniu pogoda, to też **udział społeczeństwa, przyglądającego się wspaniałej defiladzie, był w tym roku wprost olbrzymi.**

Na stadionie miejskim im. Marszałka Piłsudskiego rozpoczęły się o godz. 15. **dalsze igrzyska sportowe** w obecności licznych tłumów wszystkich warstw społeczeństwa z Bydogszczy i okolicy.

Towarzystwo Czytelni Ludowych urządziło w dniu 3 maja tradycyjną zbiórkę na fundusz dla dalszego kontynuowania swej pracy kulturalno-oświatowej.

Ze Związku Strzeleckiego
Odprawa-raport oficerów i podoficerów 17 placówek Z. S.

Odprawę, która odbyła się w dniu 25 ub. m. miała charakter bardzo uroczysty. Zagaił ją prezes zarządu grodzkiego prof. Wrzoś, witając komendanta okręgu VIII. ZS. mjr. Korczewskiego.

Odprawę poprowadził zast. komendanta grodzkiego ppor. Frankowski, odczytuje zebranym na wstępie rozkaz k-dta głównego ZS. do strzelców, apelującego do sumiennej twardej żołnierskiej pracy w szeregach strzeleckich.

Aktualne referaty z dziedziny ideowej i wychowania obywatelskiego, oraz wytyczne programu wygłosili między innymi ob. prezes Wrzoś i ppor. Ciaputa.

W trzygodzinnych żywych obradach poruszono wszelkie zagadnienia związane w licznie bo siedemnaście liczących oddziałów ZS. na odcinku naszego miasta.

Nie mało czasu poświęcono napływającej w nasze szeregi młodzieży, która w Związku Strzeleckim doznaje specjalnej opieki i którą ZS. sumiennie przygotowuje do zadań obronności naszego kraju.

Po wyczerpaniu programu odprawy wszyscy zebrani po przemówieniu prezesa ob. Wrzosia uczcili pamięć zmarłego ś. p. ob. Chmury i na zakończenie odśpiewali hymn I. Brygady.

Ulgowe bilety turystyczne na 1000 i 2500 km

Legitymacje członkowskie wydaje Sekretariat P. T. R. przy ul. Libelta nr. 5.

Zarząd Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego podaje do wiadomości że ministerstwo komunikacji wprowadza jak w roku ubiegłym z dniem 16 maja 1937 roku **ulgowe bilety turystyczne na 1000 i 2500 kilometrów.** Bilety ulgowe nabywać mogą li tylko członkowie towarzystw turystycznych, a więc Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego na podstawie legitymacji członkowskiej, które wydaje **sekretariat P. T. K. przy ul. Libelta 5,** parter, telefon nr. 37-64 codziennie od godziny 11—13 za wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Zaznacza się, że **składka członkowska wynosi rocznie zł 8.50 wraz ze świadczeniem na rzecz zarządu głównego i na rzecz Ligi Popierania Turystyki.**

W roku bieżącym ilość stacyj wyjazdowych została poważnie powiększona i jest możność podczas jazdy kolejowej poczynić przerwy. Jest to pewne udogodnienie dla podróżnych, brak czego w latach ubiegłych właściciele biletów turystycznych na 1000 i 2500 kilometrów bardzo odczuwali.

Praktyczny wynalazek rolnika

Rolnik Gałka z Czewujewa pow. żnińskiego, skonstruował turbinę wietrzną, której pięcio - ramienne śmigła ustawione są poziomo. Turbina ta wytwarza siłę 8 koni motorowych i może pędzić młockarnię, sieczkarnię, maszyny rolnicze i t. p., zastępując w zupełności konie. Koszt założenia takiej turbiny wynosi około 700 zł., a do jej uruchomienia wystarcza średni wiatr. Wynalazca ma zamiar swój wynalazek opatentować.

Ministerstwo komunikacji na wystawie światowej w Paryżu

W dziale polskim na międzynarodowej wystawie sztuki i techniki w Paryżu biorą udział również Polskie Koleje Państwowe. Obiekty ministerstwa komunikacji wystawione będą również w reprezentacyjnym pawilonie Rzeczypospolitej, niezależnie od tego, że i w innych pawilonach wystawy, głównie zaś w pawilonie kolejowym.

Turystyka mieści się w głównym pawilonie polskim prz „placu Warszawskim". Głównym eskponatem jest — 6 wielkich panneaux fotograficznych, przedstawiających symbolicznie nasze okręgi turystyczne: Góry, Huculszczyznę, zabytki Krakowa, Warszawę - stolicę, Jeziora Augustowskie — żeglarstwo, Morze — plażę i port. Znajduje się tu też neonowa mapa Europy, o wym. 2,40 m. razy 2,80, z oznaczeniem stolic wszystkich krajów Europy i 6 okręgów turystycznych Polski. Wskazane neonem drogi kolejowe, morskie i lotnicze łączą Europę z każdym ośrodkiem turystycznym Polski.

Podłoga z czerwonej gumy, inkrustowana jest metalem. We wgłębionym kole średnicy 2,40 m., w środku podłogi będzie się mieścił plastyczny model Gdyni, przykryty szklaną płytą, trawioną w różę wiatrów. Obok stanie ława kamienna, przykryta skórą rysią i fotele uzupełniające wnętrze.

W ogólnym pawilonie kolejowym na Dworcu Inwalidów staną na torach: najnowocześniejszy pociąg turystyczny PKP, składający się z trzech jednostek — wagonu sypialnego 2—3 klasy, wagonu-baru oraz wagonu kąpielowego. W wagonie-barze będzie czynne kino wyświetlające polskie filmy krajoznawcze oraz będzie funkcjonował polski bar. Obok wystawiony będzie pierwszy polski parowóz o liniach opływowych typu „Pacyffe" (2-3-1). Na piętrze w galerii przy ul. Fabert mieści się dział dydaktyczno-techniczny, model plastyczny dworca głównego w Warszawie, w skali 1:200, nad nim mapa plastyczna węzła warszawskiego

Ubezpieczenie pracowników umysłowych

Przy ubieganiu się o świadczenia emerytalne, każdy ubezpieczony pracownik umysłowy musi mieć ustalony ściśle przebieg ubezpieczenia przed 1 stycznia 1934 r. i po tym okresie. Ewidencję emerytalnego ubezpieczenia pracowników umysłowych przed 1 stycznia 1934 r. prowadzi obecnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który kontynuuje ustalanie przebiegów ubezpieczenia, prowadzonych przez b. Z. U. P. U. w Warszawie. W toku prac okazała się konieczność sprawdzenia danych posiadanych przez Z. U. S. z zapisami okresów ubezpieczenia, wpisanych przez pracodawców w kartach ubezpieczeniowych, wydanych przez b. Z. U. P. U. Znaczna część ubezpieczonych nie nadesłała dotąd Z. U. S. tych kart. Celem umożliwienia Zakładowi ustalenia dokładnego przebiegu ubezpieczenia, ubezpieczeni winni we własnym interesie nadesłać karty te Z. U. S. lub terenowej ubezpieczalni społecznej. Po sprawdzeniu przebieg ubezpieczenia poszczególnych pracowników będzie przekazywany właściwej ubezpieczalni i wpisany do legitymacji ubezpieczeniowej poszczególnych pracowników.

Z zabytków Ziemi Gorlickiej

Towarzystwo Ochrony Zabytków w Gorlicach organizuje na terenie powiatu zbiórkę budulca, potrzebnego do odbudowy cennego zabytku — drewnianego kościółka z 16-go wieku w Sękowej pod Gorlicami. Kościółek ten zbudowany w stylu gotyckim był przedmiotem studiów wielu wybitnych malarzy i architektów. Kościółek został uwieczniony w obrazach pędzla Stanisława Wyspiańskiego, Augustynowicza, Mehoffera i innych. — zabytkowy kościółek w Sękowej.

Miasta będą pobierały podatek drogowy

W dniu 28 ub. m. wicepremier inż. Kwiatkowski przyjął w obecności wiceministra Grodyńskiego i dyrektorów Martina i Luczele z przewodniczącym zjazdu St. Stabowickiego delegację Związku Miast na rzyńskim, prezydentem m. st. Warszawy.

W związku z oczekiwaną nadzwyczajną sesją parlamentu, delegacja podkreśliła ważność i pilność sprawy zwiększenia **uprawnień podatkowych miast** w myśl rządowego projektu noweli do ustawy o finansach komunalnych, a przede wszystkim sprawy **dodatku na rzecz miast do państwowego podatku dochodowego,** wprowadzonego do rządowego projektu przez sejmową komisję administracyjno - samorządową.

Nie mniej ważną i pilną sprawą jest uchwalenie przewidzianego w rządowym projekcie ustawy drogowej **podatku drogowego na rzecz miast** wydzielonych i zapewnienie miastom nie wydzielonym udziału we wpływach z istniejącego już podatku drogowego, pobieranego od ich mieszkańców przez powiatowe związki samorządowe.

Ważność i pilność przede wszystkim tych spraw delegacja uzasadniła koniecznością aktywizacji gospodarki miast, dyktowaną zarówno ogólnymi względami gospodarczymi, jak i potrzebą **zwiększenia zatrudnienia przez miasta bezrobotnych,** stosownie do znajdujących pełne zrozumienie wezwań premiera Sławoj - Składkowskiego.

Wicepremier podkreślił ugruntowanie się już u nas powszechnego zrozumienia znaczenia rozwoju miast dla całego życia gospodarczego. W danym razie posiada istotne znaczenie między innymi ta okoliczność, że z nowych uprawnień miasta korzystać będą mogły **na podstawie uchwał rad miejskich** każdego miasta, które podlegać będą zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

P. wicepremier oznajmił następnie, **że** zamierza uregulować stosunki między Skarbem Państwa a komunalnymi kasami oszczędności w ten sposób, aby przy zwiększonej płynności komunalnej kasy oszczędności instytucje miejskie i miejscowe czynniki gospodarcze mogły w szerszym, niż **dotychczas zakresie korzystać** z celowych i gospodarczo uzasadnionych **kredytów.**

W końcu stwierdził p. wicepremier konieczność **podziału u nas ról w akcji społecznej i zadaniach instytucyj publicznych,** co między innymi może usunąć powody do pretensyj, jakie zgłaszają miasta wobec władz i instytucyj publicznych z tytułu należności za różne świadczenia miast dla tych władz i instytucyj.

Herculanum było uniwersyteckim miastem?

Do najciekawszych gmachów w Herculanum pogrzebanym przed wiekami w popiołach Wezuwiusza, należała willa, położona tuż nad brzegiem zatoki neapolitańskiej zamieszkała najprawdopodobniej przez teścia Juliusza Cezara — L. Carpunius Piso. — Archeolodzy badający ruiny tej willi, zaskoczeni byli jej olbrzymiemi rozmiarami, niespotykanymi w innych domach mieszkalnych z tego okresu. Fronton willi miał długości 235 metrów. Wewnątrz znajdowała się kolumnada z 35 kolumnami. Na dziedzińcu było kąpielisko, rozmiarami swymi przewyższające znacznie baseny pompejańskich termów. Znalezione popiersia marmurowe współczesnych filozofów, a zwłaszcza liczne zwoje papyrusowe, nasunęły uczonym przypuszczenie, że gmach ten był siedliskiem szkoły, a może nawet uniwersytetu epikurejczyków. Hipoteza ta jednak spotkała się z sprzeciwem innych badaczy starożytności, którzy wskazali na jeden charakterystyczny szczegół, a mianowicie że w żadnym z zachowanych pism i dzieł epoki augustiańskiej, nie ma najmniejszej wzmianki o uniwersytecie w Herculanum. Znalezione zaś papyrusy, po dokładniejszym zbadaniu okazały się spuścizną literacką przeciętnego filozofa tych czasów Philodemona z Gadara, który cieszył się większym uznaniem jako satyryk, niż jako filozof. — Dziennik „Popolo di Romeo" wracając raz jeszcze do tezy wybitnych archeologów włoskich, zajętych przy odgrzebywaniu ruin Herculanum, stwierdza w artykule wybitnego badacza historii starożytnej, że Herculanum było jednak miastem uniwersyteckim. Uniwersytet ten został zamknięty na kilkanaście lat przed katastrofą żywiołową, która dwa kwitnące miasta Pompei i Herculanum zagrzebać miała na kilkanaście wieków pod warstwą wulkanicznego popiołu. Wartościowe manuskrypty filozofów, wykładających w tym uniwersytecie, przeniesione zostały do innych środowisk naukowych. Na miejscu pozostawiono jedynie mniej wartościowe pisma Philodemona które obecnie odgrzebano z pod pyłu wieków.

Ale i przeciwko temu twierdzeniu pojawiają się głosy sprzeciwu. Kto ostatecznie ma rację — trudno dociec. Sprawa rzeczywistego czy domniemanego uniwersytetu w Herculanum, długo jeszcze pasjonować będzie uczonych.

Programy radiowe

Wtorek, 4 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacyj". 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół: słuchowisko „3-ci Maj Krystka i Anielki" — według opowiadania Marii Dąbrowskiej (wznowienie). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dęta orkiestra B. B. C. pod dyrekcją Waltona O'Donnella (płyty). 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Skrzynka rolnicza" — inż. Wacław Tarkowski. 13.00—15.00 Przerwa (Patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Trio salonowe Polskiego Radia. 16.00 „Stolica i jej sprawy". 16.10 „Życie kulturalne stolicy". 16.15 Skrzynka PKO. 16.30 Koncert ze studia P. R. na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Wykonawcy: Orkiestra wojskowa pod dyr. kpt. Maksymiliana Chmielewicza, Chór męski „Arion" pod dyr. Aleksandra Klichowskiego, Maria Szrajberówna — skrzypce. 17.00 „Dni powszednie państwa Kowalskich" — powieść mówiona w opracowaniu Marii Kuncewiczowej. 17.15 D. c. koncertu ze studia P. R. na Międzynarodowych Targach Pozn. 17.50 „Momencik" — monolog Teodora Bujnickiego w wykonaniu Tadeusza Surowy (z Wilna). 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Reportaż sportowy. 18.20 „Lekkie intermezza" (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „Dyskutujmy": „Paradoksy pracy społecznej" — dyskusję zagai Irena Gombrowiczówna. 19.20 Utwory Gabriela Faure Wykonawcy: Stella Dobryszycka — fortepian, Jadwiga Hennert — śpiew. 20.00 „W kolorowym świecie" — reportaż muzyczny Celiny Nahlik (ze Lwowa). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 14-ty koncert ORMUZ'u. Transmisja z Konserwatorium Muzycznego w Warszawie. 22.00 Muzyka salonowa w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. 22.30 „Wiosna poetycka". 22.45 „Melodie wiosenne" (płyty). 23.00—24.00 Patrz programy lokalne Warszawy II (Mokotów) i Lwowa.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.10—7.15 „Parę informacyj" 7.35—8.00 Muzyka — płyty — z Warszawy. 12.03—12.40 Muzyka baletowa — płyty. 12.50—13.00 Pomorska gazetka rolnicza. 13.00—14.00 Melodia za melodią — płyty. 15.15—15.35 Dzieci wiosny — płyty. 15.35—15.40 Życie kulturalne Pomorza. 15.40—16.00 Koncert życzeń — radiosłuchacz ma głos. 16.00—16.15 „Panowanie Słowian nad Bałtykiem" — felieton w opracowaniu Wacława Błaszczyka. 18.20—18.45 Miłośnikom śpiewu — płyty. 18.45—18.50 Program na jutro 22.45—23.00 Melodie wiosenne — płyty — z Warszawy.

Środa, 5 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacyj". 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół: a) „Zielona żabka" — pogadanka przyrodnicza, wygłosi prof. Jan Rostafiński, b) Muzyka (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Zespół salonowy Pawła Rynasa. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Szukam letniska" — pogadanka — wygł. Halina Mamelokowa (z Katowic). 13.00—15.00 Przerwa (Patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.35 „Skrzynka techniczna" — red. Wacław Frenkiel. 16.10 „Zagadki muzyczne" — audycja dla dzieci starszych w opracowaniu Ady Artzt i Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 16.30 Chór Akademicki Fundacji Domów Akademickich pod dyr. Karola Dziadury. 17.00 „Wyprawa Kijowska 1920 roku" — odczyt — wygł. gen. Tadeusz Kutrzeba. 17.15 Łódzka Orkiestra Salonowa pod dyr. Teodora Rydera. 17.50 „U wytwórców dzbanków i „zwierzątków" — w Iłży", pogadanka, wygł. Jerzy Maciejewski. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Orkiestra Geraldo Gaucho i Zespół „Lecuona Cuban Boys" (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 „O przyszłość wiejskiej dziatwy" — pogadanka wygłosi Stanisław Sienicki, gospodarz z powiatu Ostrów Mazowiecki. 19.00 „W sklepie z zabawkami" — opowiadanie Nadziei Druckiej. 19.20 Dawid Ojstrach — laureat konkursu im. Ysaye'a w Brukseli (płyty). 19.45 Lekkie wiązanki instrumentalne (płyty) 20.35 „Chwila Biura Studiów". 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert chopinowski w wykonaniu Jana Ekiera. 21.30 Robert Schumann: Kwintet fortepianowy Es-dur op. 44. 23.00—24.00 Patrz programy lokalne.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.10—7.15 „Parę informacyj". 7.35—8.00 Muzyka — płyty — z Warszawy. 13.00—14.00 Orkiestry i soliści — płyty. 15.15—15.35 Chóry rewellersów — płyty. 15.35—15.40 Wiadomości społeczne. 15.40—16.00 Muzyka fortepianowa — płyty. 16.00—16.10 „Na przełomie pojęć i czasów" — felieton w opracowaniu Heleny Piskorskiej. 17.30—17.50 Muzyka — płyty. 18.20—18.25 Pogadanka społeczna: Chwilka radiofonizacji Szkół Powszechnych w opracowaniu Stefana Krassowskiego. 18.25—18.45 Tanga i foxtroty — płyty. 18.45—18.50 Program na jutro. 19.20—20.00 Koncert solistów: Maria Przybylska — śpiew, Halina Nowacka — fortepian — akompaniament (ze studia w Bydgoszczy). 20.00—20.35 Z operetek — płyty. 23.00—23.30 Na dobranoc — płyty.

Spis zapowiedzi nr. 15/37. 3134

ZAPOWIEDŹ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) Otton Fryderyk Krause, handlarz, kawaler, zamieszkały w Pszczółkach, Wolne Miasto Gdańsk (Hohenstein) syn robotników Antoniego i Rozalii z domu Willer małżonków Krause, zamieszkałych w Kriefkohl, Wolne Miasto Gdańsk; 2) Agnieszka Plichta, córka rolnika, panna, zamieszkała w Gliniewie, gm. Przodkowo, pow. kartuski, córka rolników Jana i Rozalii z domu Richert małżonków Plichta, zamieszkałych w Gliniewie, gm. Przodkowo, pow. kartuski, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w gromadzie Szarłata, gminie Przodkowo i w „Gazecie Gdańskiej".

Przodkowo, dnia 22 kwietnia 1937 r

Urzędnik Stanu Cywilnego:
(—) Wicki.

Do akt Nr. IV Km. 625/37, 253/37, 707/37, 701/37.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. II. Józef Penk, zamieszkały w Gdyni, Sąd Grodzki, pokój nr. 10 na zasadzie art. 601 k. p. c. ogłasza, że dniu 7 maja 1937 r. odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie:

o godz. 11-tej w Gdyni, ul. 10 Lutego 6: 8 stołów 50×70, górna płyta oszklona, 12 stołów 50×50, górna płyta oszklona, 8 kanap, materiał nowy, 40 półfotelików, wyścielane, 1 bufet z 2 części 40×100, dług. 160 z 4 szufladami oszac. na 1.920 zł.;

o godz. 12.30 w Gdyni, ul. Świętojańska 75: 7 szt. materiału na ubranie męskie, szewiot gatunek sport., 1 szt. sukna „Derbi", 1 szt. sukna „Kord", 8 szt. sukna szewiot na ubranie męskie, oszac. na 596 zł. które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 1 maja 1937 r. 3132

Komornik:
(—) J. Penk.

Do akt Nr. IV Km. 518/37, 610/37, 223/37. 3133

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. IV, mający kancelarię w Sądzie Grodzkim, pokój nr. 14 na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 7 maja 1937 r. o godz. 14-tej w Orłowie, ul. Architektów 27, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 1 maszyna do liczenia, 1 biurko dęb., 2 dywany, 1 szafa do rzeczy, 1 leżanka z nakryciem i 7 łóżek drewn. ogólnej wartości 910 zł.

O godz. 15-tej w Orłowie (zbiórka kupców przy ul. Wielkiepolskiej, róg Kurpiowskiej): 1 aparat radiowy na prąd z głośnikiem, 1 biblioteka dęb. oszkl., 1 biurko dęb. z fotelem, 1 dywan, 1 leżanka z nakryciem, 1 lampa 4 ram., 2 fotele, 3 krzesła, 1 stół dęb. z nakryciem, 3 obrazy i 1 parkan z desek, ogólnej wartości 1.325 zł.

O godz. 16-tej w Orłowie przy ul. Wielkopolskiej 154: 1 barak, pruski mur, 1 barak murowany z cegły, otynkowany, oszacowanych na łączną sumę 7.800 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 1 maja 1937 r.

Komornik:
(—) K. Błaszkiewicz.

Km. 110/37. 3128

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 8 maja 1937 r. o godz. 12-tej w południe sprzedawać będę w Barłożnie pow. Starogard, więcej dającemu za gotówkę: 12 tuczników, 1 radioaparat z głośnikiem, 2 kanapy restauracyjne, 1 lustro stojące, 1 kanapę pluszową, 1 sanie wyjazdowe, 1 stare biurko, 10 ft. szarego mydła, 20 skrzyneczek kawy „Franka" i wiele innych rzeczy, oszacowanych na łączną sumę 1.372,— zł.

Zbiórka licytantów na podwórzu małż. Jabłonków w Barłożnie pow. Starogard.

Komornik:
(—) Bartkowiak.

OGŁOSZENIE
o sprzedaży z przetargu ośrodków majątków.

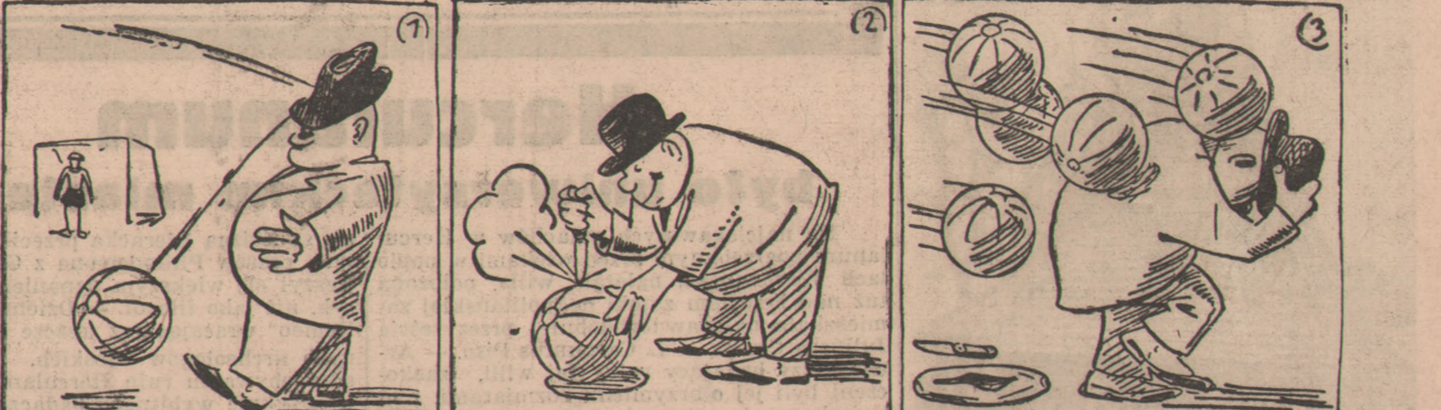
Urząd Wojewódzki Pomorski w Toruniu sprzeda z przetargu w drodze konkursu ofert w dniu 11 czerwca 1937 r. o godz. 11-tej pp. rolnikom, odpowiadającym wymaganiom §§ 7 i 9 rozp. Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1927 r. poz. 390) ośrodki majątków w pow. grudziądzkim: 1) Gołębiewo 72,69 ha koło Radzyna, cena wywoławcza 92.000,— zł., 2) Szembruczek 75 ha koło Łasina, cena wywoławcza 78.000,— zł., kontyngent buraków, 3) w pow. tczewskim Mieścin 60 ha koło Tczewa. Zabudowania cegielni, cena wywoławcza 83.000,— zł. Grunty pszenno - buraczane. Wadium 10 proc. ceny wywoławczej. Zadatek 15 proc. ceny przetargowej. Resztę należności można spłacać przez 57 lat w myśl zasad o sprzedaży gruntów przy parcelacji rządowej. Szczegółowe dane o sprzedawanych ośrodkach otrzymać można w Wydziałach Rolnictwa i Reform Rolnych wszystkich Urzędów Wojewódzkich oraz we wszystkich Starostwach Województwa Pomorskiego.

Oferty na kupno z dowodem złożonego do Państwowego Banku Rolnego Oddział w Grudziądzu na rachunek depozytów Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu wadium, należy składać do dnia 10 czerwca 1937 r. do Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu.

Urząd Wojewódzki Pomorski.

Zlecenie Nr. 255/IX. 3127

Ukarany wróg sportu

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 56.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański Bydgoszcz Plac Wolności 1, redaktor odpowiedz. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Mieczysław Bagiński, Grudziądz Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1. — Redaktor odp. na Rypin: Kazimierz Świerzyński
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.